

AMERIKOS KARO JĖGOS EVAKUAVO POHANGA

-STALINAS NORI PAVERGTI VISĄ PASAULĮ.- TVIRTINA SYMINGTON

Dwight D. Eisenhower pataria ruošti ilgai kovai prieš norinčius pavergti Ameriką

CHICAGO, Ill., rugs. 5 d. — Per penkeris metus JAV siekė taikos, tuo tarpu Rusijos valdovai tuo pačiu laikotarpiu grąsino visam pasauliui karu. — Šiandien darbininkų unijos vadams pareiškė W. Stuart Symington, saugumo priemonių komisijos pirmininkas.

— Mes nusiginklavome ir grįžome namo, tuo tarpu komunistai įsiveržė į Europą ir Aziją, — toliau pasakojo buvęs aviacijos sekretorius. — Išbrovimais, šnipinėjimu ir prievarta jie įvarė į savo tinklą daugelį demokratišų tautų. Tikslui siekti jie naudojo saugumo reikalus, badą ir baime.

— Šiandien Sovietų Sąjunga užsieniuose turi milijonus gerai apmokytų ir kovoti už komunizmą pasiruošusių žmonių. Jei Korėja mus ko išmokino, tai turime žinoti, kad taikos siekiančios demokratijos neturi laukti naujų puolimų, — baigia Symington, patardamas sustiprinti krašto apsaugas.

DARBININKAI PASIŽADEJO BENDRADARBIAUTI

William Green, Amerikos Darbo Federacijos pirmininkas, pareiškė Symingtonui, kad jo vadovaujama darbininkų unijų federacija padėsianti stiprinti krašto apsaugas.

Symington kalbėjo Sherman viešbutyje, kur buvo susirinkę 1,800 AFL Darbininkų Politinio Auklėjimo Lygos veikėjai.

Tame pačiame susirinkime kalbas pasakė senatorius Paul Douglas, kongreso atstovas William L. Dawson ir kiti.

Pataria stiprinti krašto apsaugas

DENVER, Colo. — Gen. Douglas D. Eisenhower pirmadienį patarė stiprinti krašto apsaugas.

— Sovietų Sąjungos planuotojai rengiasi užvaldyti visą pasaulį, įskaitant ir Ameriką, —

pasakė buvęs sąjungininkų vadas.

Jis patarė amerikiečiams rimtai susirūpinti padėtimi, dėti į šalį visus antraeilius dalykus ir visas energijas koncentruoti į laisvės kovą.

Hisso šalininkai yra išdavikai

WASHINGTON, D. C. — Whittaker Chambers pareiškė, kad Alger Hisso šalininkai yra JAV išdavikai.

Bylos pradžioje "liberalai" manė, kad Hiss yra nekaltas, bet didelė dauguma amerikiečių nutarė laukti sprendimo. Chambers sako, kad dabar laukusieji turi vesti kovą prieš komunizmo pavojų.

Alfred Kohlberg pareiškė, kad krašte yra nuo 250,000 iki 500,000 buvusių komunistų, bet tik-tai maža dalis turi drąsos kalbėti apie pavojų.

Į JAV ATVYKO KITAS BŪRYS LIETUVIŲ TREMTINIŲ

NEW YORK, N. Y., rugs. 5 d. — Vakar į JAV atvyko šie lietuvai tremtiniai:

Abramavičius, Povilas, Boguslava, Pranciškus. Jie apsigyvens 7198 Wenn Ave., Detroit 4, Mich.

Bendoraitis, Antanas, Marcellė, Antanas, Algirdas, Algis — Rosedale, Miss.

Blynas, Marijus — 244 Columbia Rd., Dorchester, Mass.

Budrys, Antanas — 8546 So. Racine Ave., Chicago 20, Ill.

Cernys, Pranas — 723 Prospect Ave., Buffalo, N. Y.

Diktanas, Jonas — 4020 W. Adams St., Chicago 24, Ill.

Friedrikis, Alfonsas — Faulkner, Charles Co., Md.

Gavenavičius, Ona — 620 Main St., Oakville, Conn.

Golgas, Dionyzas — 222 L St., So. Boston 27, Mass.

Grigalaukas, Jonas — 4020 W. Adams St., Chicago 24, Ill.

Hakienė, Alma, Hakaitė, Alina — 837 Lovitt Way, N. S. Pittsburgh, Pa.

na, Jonas — 7002 Indiana Ave., Cleveland 5, Ohio.

Karalius, Pijus (kun.) — 224 W. 104th Pl., Chicago 28, Ill.

Kistaitis, Richardas, Eva, Ulis — Lincoln, Nebr.

Klimavičius, Anelė, Vytautas — 109 Dayton St., Rochester 21, N. Y.

Konstantinavičius, Mykolas — 6920 S. Rockwell St., Chicago, Ill.

Lelys, Konstantinas, Helgi, Vytautas — 1616 South St., Springfield, Ill.

Lukoševičiūtė, Zosė, Jonas — 1323 E. Reynold St., Springfield, Ill.

Mikalčėnas, Antanas — Burlington, Mich.

BALFO Imigracijos Kom-tas.

KVIEČIA BAZNYCION SU MAUDYMOSEI KELNAITĖM

DERBY, Anglija. — Kun. W. L. Chivers leidžia žmonėms eiti į bažnyčią su maudymosi drabužiais. Jis sako, kad maldai nesvarbu apdengti kaklus, rankas ir blauzdas. Svarbu, kad žmonės melstųsi, apranga visai neturinti jokios reikšmės.

Kun. Chivers pastebėjo, kad vasaros metu jaunimas eina kaitintis saulėje ir maudytis. Bažnyčia jų netraukia. Kiti gal ir eity, jei nereikėtų persirėdyti.

Kun. Chivers mano, kad jam pavyks patraukti į bažnyčią saulės spindulius mėgstančius.

Du pietų Korėjos kariai Pohang fronte pagavo šiaurės Korėjos kari.

Kapinynų akmenis naudoja laiptams

FRANKFURT, Vokietija. — Aukštas JAV komisijonierius John J. McCloy pasiuntė laiską aukštam prancūzų komisijonieriui Andre Francois Poncet dėl žydų kapinyno akmenų.

Pasirodo, kad vokiečiai žydų kapinyno akmenis naudoja mokyklos laiptams. Jie aiškinasi, kad karo metu mokykla buvusi išgriauta, nebuvę akmenų, todėl ir buvo panaudota žydų kapinyno akmenys. Vokiečiai buvo liepta bent išskusti žydiškas raides. Jie sakosi tai padarę, bet vistik dar yra žydiškų raidžių žymų.

McCloy nurodo, kad šie dalykai kelia bereikalingą neapykantą.

Australija patenkin-ta paskola

MELBOURNE, Australija. — Premjeras Robert G. Menzies paskelbė, kad jis patenkintas tarptautinio banko 100 milijonų dolerių paskola. Menzies, būdamas Amerikoje, prašė paskolinti krašto atstatymui 250 milijonų, bet jis patenkintas gauti 100 milijonų.

Paskola bus naudojama krašto pramonei kelti. Didelės sumos bus išleidžiamos imigracijai. Teks parūpinti naujai atvykusiems žmonėms gyvenamus namus ir darbą naujose pramonės šakose.

Dalis paskolos bus įdėta į žemės ūkį, kasyklas ir viešuosius darbus. Tarptautinė padėtis taip pat reikalauja, kad Australija būtų stipri ir aprūpintų karo jėgas.

—Rugsėjo 13 d. Atlanto Sąjungos ministerių pavaduotojai susirinko New Yorke, kad galėtų tęsti pasitarimus Vakarų Europai apginkluoti.

—Utica, N. Y., apylinkėse nukrito keleivinis lėktuvas, žuvo 13.

Vėliausios Žinios

—Vakar Pohango fronto linijas pralaužė 4 dideli komunistų tankai. Jiems kelią pastoję JAV tankas. Pirmąjį komunistų tanką pavyko tuoju sunaikinti. Kitus du sunaikino atskirė JV lakūnai, paleisdami į juos tankams naikinti raketas.

—Manyta, kad saugumo taryboje bus išaiškinta Sovietų Sąjungos pozicija Korėjos kovų atžvilgiu. Numušus sovietų lėktuvą, lauktas sovietų valdžios svarbus pareiškimas. Tuo tarpu Malikas visus saugumo tarybos narius nustebeino. Jis sako, kad žinia apie sovietų bombanešio nušovimą esanti provokacija.

—Warren Austin dar prieš posėdį pareiškė, kad jis nesirengia šio klausimo labai spausiti. Jis papasakosįs faktus, daugiau nieko. Diplomatai manė, kad Austin prašys saugumo tarybą imtis priemonių prieš Sovietų Sąjungą, bet jis nieko nereikalavo.

—Vakar padaryta pakaity Pohango fronte. Vietomis komunistai į pralaužė ir pasistūmė pirmyn, o kitur Amerikos karo jėgos įsakytą trauktis. Visa fronto linija patraukta į pietus, vietomis net 9 mylias.

—Cedar Keys, Fla., srityje nešėsi nepaprastai stiprus vėjas. Jis sugadino visus prietaisus vėjo greičiui matuoti. Greitis siekė 125 mylias į valandą.

—Prezidentas Trumanas vakar prasiarė, kad marinai turi nepaprastai gerai organizuotą propagandą. Jie reikalavo, kad marinų viršininkas būtų priimtas į štabo viršininkų posėdžius.

—Prezidentas pareiškė, kad marinai yra laivyno policija. Kol jis būsiąs prezidentu, jiems ir toliau teks eiti šias pareigas. Marinių draugai reikalauja, kad prezidentas atsispręstų.

—JAV vyriausybė nutarė atiduoti Meksikai vėliavas, atimtas praėityje vykusių karų metu.

Kun. Leonard Feeney išteisintas

CAMBRIDGE, Mass. — Savo laiku arkivyskupas Richard J. Cushing nubaudė kun. Leonard Feeney ir uždraudė katalikams eiti į kun. Feeney tvarkomą šv. Benedikto Centrą.

Kun. Feeney tvirtinęs, kad tiksliai katalikų bažnyčia galinti "išganyti žmogų", jokia kita bažnyčia to negalinti padaryti. Arkiv. Cushing pareiškęs, kad kun. Feeney interpretacija buvusi klaidinga. Kada pastarasis atsisakė klausyti vyskupo nurodymų, tai arkivyskupas uždraudęs Feeney eiti kunigo pareigas.

Dabar Feeney tvirtina, kad popiežius Pijus XII pritariais jo interpretacijai. Neseniai išleistoji popiežiaus enciklika tvirtina, kad tiksliai katalikų bažnyčia turinti galią išganyti.

Turi mokėti už žydų turtus

FRANKFURT, Vokietija. — JAV teismas sako, kad vokiečių miestai turi mokėti žydams už nacių atimtas brangenybes ir kitus vertingus daiktus.

Vokiečiai nenorėjo atsilyginti už prievarta atimtus žydų turtus, jie įvairiai išsisukinėjo. Viena moteris nesitenkino vokiečių valdžios patvarkymais, bet kreipėsi į JV teismą. Ji įrodė, kad naciai privertė atiduoti dvi sidabrinės žvakides.

Teismas sako, kad Niurenbergo miestai turi jai sumokėti. Tūkstančiai žydų dabar prašys atlyginimo.

—Belgijos vyriausybė ruošia antrą transporto lėktuvą Korėjon. Krašto apsaugos ministeris paskelbė, kad 1,306 belgų nori vykti savanoriais į Korėją.

—Kurdistane viena klajoklių giminė šiomis dienomis puolė Irano kareivius. Puola javanrodi kurdų giminę, ji gyvena Kermašo apylinkėse.

60,000 ŠIAURĖS KORĖJOS KARIŲ BANDO APSUPTI TAEGU

Amerikos karo jėgos priverstos trauktis, karo laivai ir aviacija gina Pohangą

TOKIJO, Japonija, rugs. 5 d. — JAV karo jėgos evakuavo Pohangą, — sako vakare paskelbtas pranešimas. — Evakuacija buvo tvarkinga, išvežti visi kareiviai.

Priešas jau buvo apsupęs miestą iš visų pusių. Vykęs pasipriešinimas Pohange neįmanomas. Miestą gynusių karių dalis persikėlė per upę ir tęsia kovas. Pohango priemiestyje vakar įvyko tankų susirėmimas.

TOKIJO, Japonija, rugs. 5 d. — Šiaurės Korėjos karo jėgos šiaurės pralaužė Pohango fronto ruožą ir veržiasi į Kyangju sritį, sako vakare paskelbtas gen. MacArthur pranešimas. Priešas pasiuntė 60,000 kareivių pro pralaužtas fronto vietas.

Komunistams šandien taip pat pavyko pasiekti jūrą Pohango srityje. Prie miesto prišliaužusieji prieš tankai pralaužė frontą ir pasiekė jūrą.

(Iš pačios Korėjos atėjusios žinios sako, kad komunistai jau okupavo Pohangą, bet oficialus pranešimas to nesako.)

Priešas apsupo Pohangą iš trijų pusių. Korėjiečiams ir Pohango sritį gynusiems amerikiečiams tenka kovoti su žymiai gausesniu priešu. Amerikos karo laivai ir aviacija vykusiai padeda Pohango srityje esantiems Jungtinių Tautų kariams.

Prasiveržęs priešas šandien okupavo Tabudong miestelį, kuris yra tikrai 11 mylių atstumu į kun. Feeney tvarkomą šv. Benedikto Centrą.

Kun. Feeney tvirtinęs, kad tiksliai katalikų bažnyčia galinti "išganyti žmogų", jokia kita bažnyčia to negalinti padaryti. Arkiv. Cushing pareiškęs, kad kun. Feeney interpretacija buvusi klaidinga. Kada pastarasis atsisakė klausyti vyskupo nurodymų, tai arkivyskupas uždraudęs Feeney eiti kunigo pareigas.

Dabar Feeney tvirtina, kad popiežius Pijus XII pritariais jo interpretacijai. Neseniai išleistoji popiežiaus enciklika tvirtina, kad tiksliai katalikų bažnyčia turinti galią išganyti.

AMERIKOS LAKŪNAI PIRMADIENI NUMUŠĖ SOVIETŲ BOMBANEŠI

Sovietų karo lėktuvus apšaudė Vakarų Korėjos vandenys esančius JAV laivus

LAKE SUCCESS, N. Y., rugs. 5 d. — JAV atstovas Warren Austin šandien pranešė saugumo tarybai, kad Jungtinių Tautų karo jėgos pirmadienį numušė dvimotorį sovietų lėktuvą.

Jungtinių Tautų karo laivai buvo Vakarų Korėjos vandenys, netoli 38-tos lygiagrečių. Prie karo laivyno priartėjo sovietiškus ženklus turįs bombanešis. Pakilę Jungtinių Tautų lakūnai įsakė jam skristi tolyn, bet jis nepaklausė. Tada bombanešis buvo nušautas.

ISTRAUKĖ SOVIETŲ LAKŪNO LAVONĄ

Nukritus lėktuvui, Amerikos destrojeris ištraukė vieno įgulos nario lavoną.

Pas jį rasti asmens dokumentai. Jie sako, kad rusas yra sovietų aviacijos leitenantas Genadii Vasilevič Mišin. Jojo karškas numeris yra 25054.

MALIK SAKO, KAD TAI YRA PROVOKACIJA

Persikaučius Austinui pranešimą apie sovietų lėktuvo nušovimą, Sovietų Sąjungos atstovas Jakob Malik pašoko ir pareiškė, —Elektros darbininkai nutarė neskelbti visuotinio streiko prieš "General Electric" bendrovę. Jie sutiko leisti valstybės tarpininkui įsikišti į algų reikalą vedamus pasitarimus.

—Pirmadienį pasirašyta CIO ir Fordo sutartis liepia šiais metais pakelti 8 centus už kiekvieną darbo valandą. Kiekvieną mėną Fordas pasižadėjo pakelti po 4 centus už darbo valandą.

—Elektros darbininkai nutarė neskelbti visuotinio streiko prieš "General Electric" bendrovę. Jie sutiko leisti valstybės tarpininkui įsikišti į algų reikalą vedamus pasitarimus.

"NAUJIENŲ"

raštinė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak., šeštadienį nuo 9 iki 12-tos dienos, sekmadienį uždaryta.

REIKŠMINGOS ĮKURTUVĖS

Lietuviška taupymo ir skolinimo bendrovė naujai atremontuotose patalpose. — Pusė milijono dolerių turto. — Gauta federalinės valdžios apdrauda. — Nauji direktoriai.

AUGUSTAS SALDUKAS

Viena seniausiųjų Chicago lietuvų taupymo ir skolinimo bendrovių, Midland Saving and Loan Association, 4038 Archer Ave, pereitą ketvirtadienį turėjo dvigubą iškilmes: įvyko 36-tas metinis susirinkimas ir kartu įkurtuvės naujai atremontuotose patalpose. Susirinkime dalyvavo per 60 bendrovės narių — šerininų, kurie atstovavo daugiau, kaip 4 tūkstančius šėrų — pajų.

Susirinkimą atidarė bendrovės pirmininkas Jonas Shulmistras. Jis pasidžiaugė bendrovės per metus padaryta pažanga, priaugusių narių skaičiumi, padidėjusiu bendrovės turtu, taip pat naujai atremontuotomis patalpomis. Bendrovės sekretorius Augustas Saldukas perskaitė pereitų metų susirinkimo protokolą, kuris vienbalsiai patvirtintas. Viešasis auditorius Juozas Varkala pranešė apie bendrovės finansinį stovį. Midland Saving and Loan Association birželio 30 dienai turėjo 494,229 dolerių ir 92 centus turto. Nariams pasiūlyta, bendrovės praėjusių metų finansinės veiklos apyskaita patvirtinti.

Po to seko direktorių pranešimai. Kalbėjo J. Zakas, F. Vaidotas, Jonas Thomas, A. Dambrauskas, G. K. Budris ir Augustas Saldukas. Visi direktoriai pareiškė, kad dirbė sutartinai. F. Vaidotas ragino narius padėti bendrovei augti. „Kiekvienas narys turi įsipareigoti pritraukti dar bent po 10 naujų taupytojų, ir mūsų bendrovės turtas užaugs iki 5 milijonų dolerių“, pareiškė Vaidotas. Jonas Thomas nurodė, kad bendrovė per savo 36 gyvavimo metus turėjo linksmy ir liūdnų valandų, tačiau išliko sveika ir dabar sėkmingai auga. Tai didelis nuopelnas bendrovės reikalų vedėjo Augusto Salduko. Siūlė ir bendrovės veiklą įtraukti jaunesnes jėgas.

Bendrovės sekretorius ir jos ilgametis reikalų vedėjas Augustas Saldukas pranešė, kad bendrovės pasisekimui naujų narių pritraukimui didelės reikšmės turi išorinė bendrovės patalpų išvaizda. Teko pagrindinai pertvarkyti pastatą ir raštinės vidaus įrengimus. Dabar bendrovės raštinė tapo patraukli ir jauki. Taip pat didelės reikšmės bendrovės augimui turi šiais metais gauta federalinės valdžios apdrauda indėliams iki 5,000.00 dol. Nors bendrovė per 36 savo veikimo metus visiems taupytojams sąžiningai išmokėjo jų pinigus ir dividendus, bet formalinės federalinės valdžios apdrauda dar sustiprins taupytojų pasitikėjimą bendrove. Be to, A. Saldukas pabrėžė, kad bendrovė, versdamasi su labai nedidelėmis išlaidomis, sugeba savo nariams mokėti net 3% dividendus. Per metus buvo duotos 42 naujos paskolos. 10 paskolų liko sugrąžintos. Bendrovė labai atsargiai tvarko savo duotąsias paskolas, todėl jai nuo 1928 metų nekartą neteko iš varžytinių parduoti namus dėl skolos nesumokėjimo. Visos paskolos sumokamos laiku ir tvarkingai.

kingai. Dėl direktorių raportų pasisakė šerininiai Jasonas, Ambrose, Jakaitis, Petrila, Milleris ir A. Baliūnas — visi priitardami direktorių veiklai.

Išsiaiškinus, kad trijų direktorių kadencijos pasibaigė, o du rezignavę — nutarta išrinkti keturius naujus direktorius. Naujais direktoriais balsų dauguma išrinkti: G. K. Budris, A. Dambrauskas, St. Balzekas ir B. Belunskis.

Komisijai balsus skaičiuojant, pirmininkaujas J. Shulmistras pakvietė susirinkime dalyvavusį ekonomistą A. Baliūną papasakoti apie Lietuvą. A. Baliūnas trumpai pranešė, kad Nepriklausomoje Lietuvoje buvo labai plačiai rūpinasi organizuotu taupymu. Veikė valstybės taupomosios kasos, kurios per savo skyrius kiekvienoje Lietuvos pašto įstaigoje padėdavo gyventojams taupyti. Be to, kiekviename valsčiuje ir mieste lyje buvo įkurtos smulkios kreditinės draugijos, kurios labai panašios į Amerikoje veikiančias Saving and Loan Association, tačiau tik tuo skirtumu, kad tų draugijų vykdomųjų organų rinkimai rėmėsi ne pinigų įnašų dydžiu, bet narių asmeniniu balsavimu, t. y. laikėsi kooperacijos pagrindų. Atėjus rusams, lietuvių sudėti taupomosios kasos ir kredito draugijos pinigai buvo rusų nusavinti ir konfiskuoti. Žmonės neteko visų savo taupymų. Amerikoje yra kitaip. Čia valdžia ne tik neatima iš žmonių pinigų, bet, priešingai, žiūri, kad bendrovėse sudėti pinigai nežūtų, jei bendrovė susilubuoju ir negalėtų išmokėti taupymų. Tokiais atvejais federalinės valdžios draudimo įstaiga sumoka taupytojui jo pinigus.

Pasibaigus šiam gyvam ir labai įdomiam susirinkimui — iškilnių, šeimnininkai, ponas ir ponina Saldukai, svečius pavaišino skaniais užkandžiais. N.

Grižo prie kasdieninio darbo

„Naujienu“ techninio personalo narys M. J. Page po atostogų grįžo prie savo kasdieninio darbo. Sakosi, su savo žentu apvažiavęs Illinoisą, Wisconsiną valstybes, nuvykę iki Mississippi ir toliau. Atrodo pasilsėjęs. N.

Roselandas

Rinkliavos reikalai

Rugšėjo 13 d. 7:30 val. vakbus masinis lietuvių susirinkimas. Visi Balso 57 skyriaus nariai ir visi kiti geros valios lietuviai kviečiami į šį susirinkimą, nes bus labai svarbių pranešimų lietuvių rinkliavos (Tag Day) reikalai. Ten bus visi rinkėjai suregistruoti ir paskirtos rinkimo vietos. Tikimasi, kad visi geros širdies lietuviai ateis į šį taip svarbų susirinkimą. Ypač manoma, kad atvyks visi tremtiniai. Visų lietuvių yra priedermė pagelbėti savo broliui lietuviui.

Kas norėtų daugiau informacijų gauti, gali kreiptis į Balso 57 skyriaus pirm. Petrą Neidvarą, 109 W. 109 St., Roseland.

Gera proga

Tremtiniais susidaro gera proga, nes bus atidaryta anglų kalbos mokykla vakarais, 7:30 val. bažnytinėje salėje, 108 St. ir So Wabash Ave.

Kas norės gauti pilietybės dokumentus, galės išmokyti atsakyti į reikalingus klausimus ir pramokti anglų kalbos. R.

Amerikos pėstininkai veržiasi pirmyn Pohang fronte, Patton tankų apsaugojami.

Cicero

Tautos šventės minėjimas

Pentadienį, rugšėjo 8 d., 8 val. Sv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49 Ct., Cicero, prof. G. Galvanauskas skaitys paskaitą, tema „Lietuvių tautos uždaviniai“, rašytoja Juzė Augustaitytė - Vaičiūnienė paskaitys iš savo kūrybos, o solistė Stasė Klimaitė padainuos liaudies dainelę.

Kviečia visus atslankyti

Tremtinių Valdyba

Bridgeporto žinios

Jaunimas ir kariuomenę. Balso vajas

Mūsų apylinkėje yra gana daug tremtinių jaunimo. Dėdė Samas pradėjo juos šaukti savo globon, pirmiausia duodamas ginklus, apmokydamas. Gal siųs kovon su priešu. Tas jaunimas matė Lietuvos kančias. Atkeliavę Vokietijon, kiti buvo visai jauni. Bet dabar jau suaugę. Džiaugėsi atvažiavę į šią laisvės šalį. Manė, kad ras ramybę ir niekas jų nekludys. Pragyveno keletą metų, kiti tik dabar atkeliavę, o ir vėl atsivėrė karo pragaras. Dabar jau jie visi pasirūpę ginti Dėdės Samo laisvę.

Ponios Žygaitienės du broliai — Alfonsas ir Jonas Girskiai — jau pašaukti. Vienas jau išvažiavo, kitas dar pasiliekęs namie. Alfonsas, kai tik atvažiavo, savanoriu įstojo į kariuomenę ir ištarnavo daugiau kaip metus. Sugrįžo apie Kalėdas. Dabar ir vėl paragintas stoti į kariuomenę. Alfonsas rimtai nusistatęs kovoti už Dėdės Samo laisvę. Jonas irgi drąsus vaikinai, pasiaukoję kovai už laisvę. Tai lietuvių karžygiai. Sesuo Žygaitienė pasilieka nusiminusi, nes čia taip gerai pasisekė įsikurti. Abu broliai dieniomis dirbo dirbtuvėje, o vakarais lankė mokyklą. Buvo jau sutaupe pinigų, nes turėjo geras uždarbius. Jaunesnysis buvo įsigijęs ir automobilį. Sesuo nežino, ar juodu sugrįš iš karo lauko ar ne.

Žygaitienės liko vienas brolis Lietuvoje, bet apie jį jokių žinių neturi.

Žygaitienė rimta moteris, gražiai tvarko savo šeimyną. Turi dvi mažas mergaites. Jos vyras dirba dieniomis siuvykloje, o ji pati dirba namie, dieniomis aptvarko butą.

Darbingai šemai ir jos broliai linkiu geros laimės ir sveikties sugrįžti pas savo sesutę.

Ponai Žygai yra „Naujienu“ skaitytojai.

Balso vajui artėjant, turime gerai pasiruošti, kad jis būtų sėkmingas. Daugiau galėtume surinkti tremtyje esantiems seneliams ir našlaičiams, kad galėtume nušluostyti nuo sudžiūvusių jų veidų asaras. Prie darbo turėtų prisidėti visi klubai ir draugijos, rengdami įvairius pobūvius. M. Tvarijonas

Hollywoodo nusiūdė radijo teatro artistas Frank Graham.

Butėnas atidarys studiją

Žinomas solistas ir Kauno Konservatorijos profesorius Jonas Butėnas atvysta pastoviam įsikūrimui į Chicago ir čia atidarys dainavimo studiją.

Jo dainavimo klasėje yra studijavę sopranas Stasė Klimaitė, vėliau dirbusi tremties ansambliuose, žinomas tenoras Stasys Baranauskas, populiaringes lietuviškąją dainą Vokietijoje ir Anglijoje, ir baritonas Balys Račkauskas, vėliau pasižymėjęs muzikos kritikos paskaitomis Heidelbergo universitete, kur buvo išrinktas to universiteto muzikos instituto nariu.

Geriausi linkėjimai Jonui Butėnui Chicagoje! n.

Rašytojų susirinkimas

Rugšėjo 2 d. Tremtinių Naujose buvo Chicago Lietuvių Rašytojų Klubo susirinkimas. S. Tamulaitis pasiruošęs svarstė būdus mūsų literatūros padėčiai pagerinti.

I šį susirinkimą teatsilankė beveik vieni rašytojai. Iš vietinių, kaip paprastai attingai, ir šiame susirinkime pasireiškė Dr. A. Margeris. K.

Rašytojas Švaistas kuria

Simpatingas žilagalvis kelių knygų autorius J. Švaistas Chicagoje įsikūręs netoli Washington parko. Turi nakties darbą prie Chicago universiteto. Laisvo laiko kiek pagaudamas, ima si plunksnos, ir esąs jau Amerikoje parašęs geroką pluoštą novelių, galįs ir visą knygą sudaryti. T.

Lankėsi A. Devenienė

Vakar Alena Devenienė lankėsi „Naujienu“ Redakcijoje. Ji buvo atvykusi į Chicago dalyvauti Valtiečių Liaudininkų Centro Komiteto posėdyje.

Grasina namų bombardavimu

Neuberger Edwards, 33 m., 3932 S. Wentworth, kuris yra International Halvester Co. masinistas, gavo iš streikuojančios FE — UE unijos daug grasinimų, kam jis nestreikuojas. Nežinomi asmenys telefonu jam pranešė išsprogdinsią bombą jo namus, jei jis neprisidės prie streiko.

Mašinistas Edwards pareiškė, jog jis išstojes iš FE—UE unijos birželio 1d., kai pamatęs, kad ši unija esanti komunistų vadovaujama.

FE—UE unija pereitų metų lapkričio mėnesį buvo išmesta iš CIO dėl to, kad joje viešpatauja komunistai.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI „NAUJIEŅOSE“

DAUG LANKO MUZIEJŲ

Rugpiūčio mėnesį mokslo ir pramonės muziejų (Museum of Science and Industry) aplankė rekordinis skaičius žiūrovų — 238,307. Vadinas, į muziejų atėjo vidutiniškai 8,000 žmonių per dieną.

PRANEŠIMAI

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugšėjo 6 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti. —A. Kaulakis, fin. rast.

URBA

Gėlės Mylntiams, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue

Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS

Siūniam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.

3316 SO. HALSTED ST.

Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELINČIA

Gražiausios gėlės, del vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų visokių papuošimų.

6901 SO. WENTWORTH AVE.

Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

ROY R. PETRO (Putramentas)

5519 So. Harlem Avenue

Portsmouth 7-9020.

George F. Rudmin

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

3319 So. Lituania Ave.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. YARDS 7-1138-1139

Patarnavimas mieste ir už miesto ribų.

(Aš perėjau p. Stanley P. Mažeikos koplyčią Bridgeporte).

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKAS & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

Air Conditioned Chapel and

Prospect 6-0099

Parking Facilities.

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašydami koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Lafayette 3-0727

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE

Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET

TEL.: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE.

CICERO, ILL.

Tel. OLYMPIC 2-1003

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

210 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 5-9661

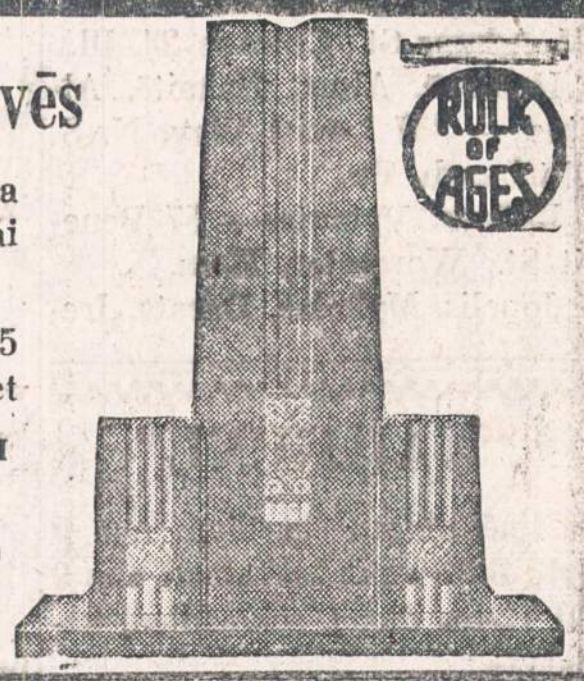
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEVERLY 8-0005

POLYNA STOSKA TORONTE

Nuo rugpjūčio 25 iki rugsėjo 9 Toronto vyksta Kanados nacionalinė paroda. Nors šiemet ši paroda vyksta geležinkeliečių streiko ir karo gresmės ženkle, bet, sakoma, kad ji turi net geresnį pasisekimą, negu kitais ramiais metais.

Aš čia nemanau aprašinėti parodos bendrai, nes tai būtų perdidelis darbas. Pastenkinčiau vien lietuvius, kiek jie pasireiškia joje.

Pirmiausia, reikia paminėti Polyną Stoską, Metropolitan operos solistę, kuri pasirodė kas vakarą didžiojoje scenoje vaidindama, paruoštamą Leoną Leonidovą drauge su Hollywoodo artistu Danny Kaye.

Toliau, vadinamose moterų namuose vienos salės galas yra užimtas lietuvių skyriaus, kurio viršuje užrašas — Lithuania, Lietuva.

Šiame skyriuje pirmiausia į akis krinta tautiškais rūbais apsirengusios lietuvaitės, kurių viena audžia staklėse, kita aiškina lankytojams, dalindama anglų kalba lapelį "Lietuviai Kanados Nacionalinėje Parodoje Toronto 1950". Šiame lapelyje be trumpo lietuvių skyriaus ir jo dalyvių aprašymo yra trumpas Lietuvos krašto ir tautos apibūdinimas, kuriame ypač iškeliami paskutiniųjų metų tragiškieji įvykiai.

Be tautiškais rūbais apsirengusių lietuvių yra du tautiškais rūbais apmėninti manekėnai, sienas puošia puikūs kilimai.

Parodoje su savo darbais dalyvauja:

Anastazija Tamošaitienė

(kilimai ir tautiški rūbai). Antanas Tamošaitis (medžio ir metalo išdirbiniai), Aldona Mažeikaitė (dekoratyviniai dirbiniai), Valerija Balčiūnaitė (lėšės), Telesforas Valius (medžio raiziniai), Juozas Bakis (keramika).

Publika rodo gyvą susidomėjimą lietuvių skyriumi.

Muzikos dienos programoje — rugpjūčio 31 — pasirodė A. Narbuto diriguojamas mišrus choras ir Valiukaitės vadovaujama tautinių šokių šokikų grupė.

Tą dieną parodos aikštėje ant improvizuotų scenų pasirodė 40 įvairių menininkų grupių, įvairių laikų rūbuose, įskaitant tautines grupes, kaip tai ukrainiečius, suomių, prancūzus, latvius, lietuvius ir kt. jų tautiškuose rūbuose.

Po to kiekviena grupė trumpai pasirodė didžiojoje scenoje.

Lietuvių pasirodymas ir čia gražiai pavyko ir turėjo pasisekimo. Publika parodė ypač gyvą susidomėjimą mūsų tautiškais šokiais.

Kalbant apie lietuvių parodą, reikia paminėti ir vieną suitalėjusį lietuvių Vito Castini, kuris gražiu Vytauto Kastyčio slapyvardžiu kartais pasireiškė savo spaudoje. Jis rugsėjo 8 d. dalyvaus baritonų klasės varžybose.

"Živilė" Toronte

Š. m. rugsėjo mėn. 1 d. Montrealio Lietuvių Dramos Teatras pastatė Toronte Antano Škėmos "Živilė", 3 veiksmų dramatinę legendą. Šio veikalo visi veiksmai vyksta Lietuvoje. 1 veiksmas — legendarijose senovėje, 2 veiksmas — 1863 m. sukilimo metu, 3 veiksmas — 1941 m. bolševikmečio laiku Vilniuje. Tema: pasikartojantis tėvynės reikalų išdavimas dėl asmeniškos laimės.

Svajūno rolę vaidino Kazys Veselka, Živilės — Birutė Puklėčiūtė, Gluosnio — Leonas Barauskas, Karijoto — Juozas Akstinas, Ašauto — Algimantas Dikinis.

Veikalą režisavo Jurgis Blekaitis, dailininkas — Albinas Bielskis, dekoratorius — Kazys Veselka.

Senovės lietuvių dainos įdainuotos specialiai "Živilės" spektakliui operos solistės Elžbietos Kardelienės ir Aleksandro Piešinos vyrų oktetu.

Spektaklį surengė vienoje iš didžiausių Toronto salių — Eaton auditorijoje — Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės Toronto Apylinkė.

Kaip žinia, šiuo metu Toronte vyksta Kanados nacionalinė paroda, be to, dar nevisai pasibaigę rengimų grynai ore sezonas, tačiau nežiūrint šių nepalankių aplinkybių penktadienio vakare Eaton auditorijoje susirinko nemažas skaičius žmonių. Tur būt, nesuklysiu pasakydamas, kad didelė dauguma atėjo po darbo įvairiuose fabrikuose bei įmonėse. Veiksmas scenoje visų buvo sekamas su dideliu dėmesiu.

Po parengimo vengrų restorane "Charda" įvyko arbatėlė menininkams pagerbti, kurioje žadėjo dalyvauti ir Polyna Stoska. Deja, sąlygos — nakties darbas, paprasčiau sakant, — neleidė jūsų korespondentui šale įdomiame subuvime dalyvauti.

Šaunios vestuvės

Kalbant apie kitas Toronto naujienas, reikia paminėti, kad š. m. rugpjūčio 26 d. žinomos vietos choro dirigentas Adolfas Narbutas susituokė su Danutė Sabaliauskaite. Tai buvo, sakoma, vienos iš iškilmingiausių vestuvių Toronto lietuvių tarpe.

J. J.

Amerikos kariai Korėjos fronte (netoli Pohang) neša savo mirusį draugą.

Skaitytojų Balsai

LIETUVIŲ PARAPIJOS IR LIETUVYBĖS NYKIMAS

Rašo M. SEREIKONIS

(Tęsinys)

Chicagos lietuvių parapijos

Jų yra iš viso 12. Daugumoje jų klebonai turi vieną ar tris pagalbininkus, taip vadinamus — asistentus, kurie jau yra šiame krašte gimę, augę, mokęsi. Ir tai nenuostabu, jei su vaikais mieliau kalbasi angliškai, jei pamokulose ir klebonijoje kalbama angliškai. Aišku, bus teisinamas, kad daugelis nebesupranta mūsų kalbos. Prileiskime, kad tame pasiteisinime yra tiesos. Bet

sakykite, kas yra kaltas arba kiek procentų kaltės atitenka tiems, kurie tos kalbos, kaip mokytojai, vengia? Kaip galima norėti, kad žmogus suprastų tą kalbą, kada jo vaikystėje, jo mokymosi dienose jos buvo sąmoningai (!) ar nesąmoningai vengiama. Vadinasi, patys rėkia, bet patys ir muša. Taip!

Toliau, jau nesųjį teko skaityti pranešimus, kad tokioj ir tokioj lietuvių parapijoj buvo vestos Tėvų Marijonų misijos ir tiek tai ir tiek "Marion" laikraščio išplatinta. Tat argi nekykla klausimas, kuriam tikslui Tėvai Marijonai ir kiti graudena lietuvišką vistomę aukų tikslu dėl gimnazijos, spaustuvės ir pan. Aš neabejoju dėl minėtų institucijų reikšmės kultūrai ir krikščionių, bet labai skeptiškai žiūriu į jų naudą lietuvių. Nebent trumpam laikui, kol lietuvių bus lengvai ir "nekalnai" užliūliuojama. Tat ar nebūtų geriau jau turimas institucijas paremontuoti lietuviška kokybe, o ne kiekybe. Ar nebūtų geriau aukas organizuoti praplėtimo ir išlaikymo tikslu "šeštadienio lietuviškų mokyklų"; suorganizavimui vienos kitos stipendijos dėl jaunimo; sušelpimui atbėgusių mūsų kultūrininkų veteranų; suorganizavimui pagalbos Vokietijoje mūsų džiovininkams, ligoniams, seneliams ir t.t. Šiems tikslams aukos būtų aiškios lietuvių, o aukos Tėvų Marijonų namams, mokyklai — tai aukos anksčiau ar vėliau lietuvių užliūliuoti. Tiek pas T. Marijonus, tiek daugelyje klebonijų, berenkančių iš lietuvių aukas lietuviškoms institucijoms, namų kalba yra anglų kalba, nepaisant, kad kartais koks nors svetys jos ir nesupranta. Ir tas yra vadinamose lietuvių centruose!

Aišku, bus stipriai teisinamasi, kad reikalinga taikytis prie aplinkybių, būtent aklimatizuotis pradedant nuo savų tėvų (!) kalbos užmiršimo. Kiek toksai pasiteisinimas yra pagrįstas — neverta apsisistoti. Bet tik yra tikrų tikriausia,

kad vaikams nesusikalbėti su savo tėvais ir galop net su savo seneliais jų kalba — yra keista ir tam tikras, žemos rūšies, negražumas. Tai viena. Antra — kadangi mes gyvename laisvųjų krašte — tai ir tėvų kalbos užmiršimas — gal yra skonio dalykas?

Tat atrodo, kad "aklimatizavimasi ir skonio dalyku" reikėtų pateisinti šiandieninis lietuvių kalbos vengimas mūsų parapijų bažnyčiose ir klebonijose.

Be kur ambicija ir garbė lietuvių kl. nemėgti, vengti, o mieliau gyventi lietuvių parapijų klebonijose ir dienele dalimi lietuvių aukomis!

Šios eilutės neturi tikslo kai kurių gerb. klebonų ir asistentų įžeisti šiandien lietuviškose parapijose esančių; o ne, ir tikrai ne. Bet tik norima pasisakyti, kad lietuviams lietuvių kalbos vengimas mūsų parapijų bažnyčiose ir klebonijose.

Šios eilutės neturi tikslo kai kurių gerb. klebonų ir asistentų įžeisti šiandien lietuviškose parapijose esančių; o ne, ir tikrai ne. Bet tik norima pasisakyti, kad lietuviams lietuvių kalbos vengimas mūsų parapijų bažnyčiose ir klebonijose.

Tremtinio kunigo padėtis

Vos trys keturios lietuvių parapijos Chicagoje yra priglaudusios po vieną tremtinį kunigą. Be to, šių parapijų bažnyčių kun. klebonai duoda teisę tose bažnyčiose laikyti pamaldas ir materialiai padėmą dar po porą, kurie dėl

viets stokos klebonijoj, yra kitur apsigyvenę. Reikia pabrėžti, kad tik pernai ir šiemet tebuvo padaryta ši "malonė", kad tremtinys kunigas lietuvis gavo teisę lietuvių bažnyčioj laikyti kasdien pamaldas. Juokingai skamba. Bet, deja, taip! Iki tos "malonės" buvo elgiamasi sekančiai: tremtinys kunigas turėjo teisę tris sykius atlaikyti pamaldas ir po to, t. y. po trijų dienų pasirinkti vieną kurią nors iš keturių pasaulio krypčių ir nešdintis.

Iš tos nehumaniškos, nekoligiališkos, jau nekalbant apie artimo meilę, elgsenos išsiskyrė tiesiog heroišku altruizmu ir kolegialiskumu — tai šv. Kryžiaus parapija ir jos klebonas kun. Linkus, kuris vienu laiku net iki dešimties tremtinių kunigų klebonijoj priglaudė, ir netilpusiems gyvenantiems pas gimines, pažįstamus leido laikyti pamaldas ir materialiai padėmą.

Tiesa, kun. Prelatas Urba ir neturėdamas klebonijos — priglaudė tremtinį kunigą. Gan nuosirdžiai ir kun. klebonas Paškauskas rėmė ir remia tremtinis kunigas jo parapijos ribose apsigyvenusius ir vieną priimdamas, dėl vietos stokos, į kleboniją.

Paminėtiems ir nepaminėtiems bent vienas — tebinie lietuviškas aciu; o žiūrint progologikos ir kolegialiskumo aktybių atstovai.

Mes visi gerai žinome, kad kiekvienas atvykęs tremtinys norėjo darbą gauti, jei jau ne savo specialybę, tai bent kas panašiau. Tat ir tremtiniai kunigai kreipiasi į vietos bažnyčios vyriausybę, kur gautas atsakymas, kad kreiptųsi prie savo tautiečių klebonų. Gi pastarieji reikalavo iš tremtinio kunigo vyskupo paskyrimo, kurio vyskupas nė vienam nedavė be parapijos klebono sutikimo. Taip tremtinys kunigas atsidūrė į situaciją primenančią nešvarią, gėdingą taktiką.

Logiškai galvojant atrodo, kad tremtiniai kunigai ne tik kad galėtų būti mūsų parapijų bažnyčių priglaudžiami, bet ir privalėtų, žinant, kad lietuvių parapijų ribose daugelis ir tremtinių apsisistoję, nekalbant apie jų naudingumą lietuvių panaujinimui ir stiprinimui. Galop ir IRO tarnautojai Vokietijoje patarė lietuviams kunigams vykti į USA, kadangi ten yra daugiausiai mūsų tautiečių atvykę ir vykstančių. Tat daug kuo remiantis kiekviena parapijos bažnyčia privalo priimti tremtinį kunigą piktaro teisėmis ir tai ne iš malonės, bet iš gyvo reikalo.

(Bus daugiau)

—Finansų sekretorius John Snyder nusikrida į Paryžių. Trečiadienį jis dalyvaus Tarptautinio Pinigų Fondo konferencijoje. Paryžiu suvažiuos 49 valstybių atstovai.

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISOUMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADĖKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

CHICAGO 8, ILLINOIS
TEL.—Virginia 7-7747

SOTUS ALKANAM PADEK!

AID OVERSEAS, INC., 2244 W. 23rd Place.
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS VIRGINIA 7-8711.

AID OVERSEAS, INC. siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, paskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kelys dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.60
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 10—\$6.40
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. cukraus

SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. marmelado
4 sv. degintos kavos
4 sv. cukraus
2 gabalai tualet. muilo

SIUNTINYS Nr. 25
E) 10 sv. gryn. kiaul. taukų \$4.60
C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų 5.75
D) 37 sv. gryn. kiaul. taukų 10.50

SIUNTINYS Nr. 30
A) 5 sv. degintos kavos \$5.80
dežutės \$6.10
B) 5 sv. deg. kavos skard.

SIUNTINYS Nr. 33—\$6.95
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

SIUNTINYS Nr. 34
A) 5.5 sv. šokolado \$4.50
B) 8 sv. bičių medaus 4.80
C) 5 sv. kakavos 3.40
E) 20 sv. cukraus 3.60
I) 5.5 sv. margarino 3.50

TAUPYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomo indėliai yra apdrausti iki \$5,000 by an agency of the U. S. Government
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

KUR—pinigai kiekvienam taupytojui buvo ir yra išmokama ant pareikalavimo.
KUR—patarnavimas visuose finansiniuose reikaluose yra teisingas ir mandagus.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRowehill 6-7575

TA
BUICKA
ŠIANDIEN
GALITE
GAUTI
PAS

Milda Buick Sales

Dan Kuraitis, Jonas Rodinas, Vincas Parėdnis ir Antanas Bačkys.

907 W. 35th STREET Tel. LAfayette 3-2022

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Masinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

AMERIKOS
LIETUVIŲ
MOKYKLA

816 W. 33rd Pl., Chicago 8, Ill.

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas
jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervų, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parodančia mažiausias klaidas. Speciali atidži kreipiamasi į mokyklos vaikus.

Val. nuo 10:00 ryto iki 7:30 v. v. Sereidomiki 6 valandos vakaro. O Nedėlio pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373

Dr. Kazimieras
MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, itaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, nežinote skaityti, užsikit pasitarti pas Dr. Michel — nieko neklausius.

Antras aukštus.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas. Kalba lietuviškai.

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampus 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIŲ REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien
išskiriant ketvirtadienį, šėtt. 11-3

Telefonas LAfayette 3-4151

DR. JOSEPH F. MEUS

OPTOMETRIST
3982 ARCHER AVENUE
CHICAGO 32, ILLINOIS
VALANDOS: 10:00 ryto—6:00 popiet
Pirmad. ir Ketv. 10 ryto—9:00 vak.

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas
Akiniai taigpi pataisomi.
6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: trečiad., penkt. ir šeštad. nuo 7 iki 9 vak. Trečiadienį popiet pagal susitarimą.

Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: Diversey 8-0165

"NAUJIENOS"—NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė Šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline Šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų, druginų, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimų surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gėra nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraližiū. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiūntiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S

414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kainos:
Chicagoje — paštu: \$9.00
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui90
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 4c.
Savaitei25
Mėnesiui90

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00
Užsieniuose:
Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmenius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Rusų Aviacija Korėjoje

Jungtinės Valstybės oficialiai pranešė Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ir Saugumo Tarybos pirmininkui, kad S.S.S.R. bombonešis su Raudonos Žvaigždės ženklu puolė Jungtinių Tautų laivus ties Korėjos krantu ir buvo nuamuštas. Vienas to bombonešio igulos narys buvo ištrauktas iš vandens ir iš jo dokumentų paaiškėjo, kad tai Sovietų karo aviacijos leitenantas.

Tai pirmas aiškus įrodymas, kad šiaurės korėjiečiams, pradėjusiems agresijos karą prieš pietinės Korėjos respubliką, padeda rusų karo aviacija.

Pačioje Korėjos karo pradžioje buvo aišku, kad šiaurės korėjiečiai vartoja Sovietų Sąjungos tankus, lėktuvus ir patrankas. Šiaurės Korėja neturi pramonės šitiems karo apbūklams gaminti. Jakov Malik Saugumo Taryboje bandė teisintis, kad šiaurės korėjiečiai turį tik tuos ginklus, kuriuos rusai palikę jiems 1948 m., pasitraukdami iš Korėjos. Jisai melavo, nes mūsų laukuose buvo užtikti rusų ginklai, pagaminti 1950 metais.

Bet dabar Jungtinės Tautos turi įrodymą, kad Sovietų Sąjunga siūnia į Korėją ir savo kariškus.

Maskva padeda agresoriams, nepaisydama to, kad Jungtinės Tautos juos pasmerkė ir atsisaukė į J. T. narius su paraginiu padėti agresijos aukoms.

Kai ateis laikas nustatyti atsakomybę dėl Korėjos karo, Jungtinėms Tautoms bus svarbu šitie faktai žinoti.

Dar Vieno Generolo Išsišokimas

Amerikos oro jėgos viršininkas pašalino generolą majorą Orvil A. Anderson iš Oro Karių Kolegijos komandotojų pareigų — už tai, kad jisai viename laikraštyje išreiškė savo pritarimą „preventyviai karui“.

Kelioms dienoms prieš tai prezidentas Trumanas uždraudė generolui MacArthur leisti Svetimų Karų Vėterų konvencijai skaityti jo (MacArthur) laišką Formozos klausimu, prasišaukiantį su oficialiu JAV nusišaukimu. Dar anksčiau valstybės sekretorius Acheson ir JAV prezidentas viešai išbarė laivyno sekretorių Matthews už jo kalbą, kurioje jisai pasisakė už „agresijos karą dėl taikos“. (Spėjama, kad jisai išdėstė ne savo asmeninę nuomonę, o kai kurių įtakingų laivyno admirolų.)

Prez. Trumanas ir valstybės departamentas yra pasiryžę laikyti užsienio politikos vairą savo rankose. Be to, jiems rūpi, kad šiuo momentu, kada eina kova dėl Korėjos, nebūtų suardytas vieningumas agresijos priešų pusėje. Washingtonas nenori, kad valstybės, remiančios mūsų žingsnius Korėjoje, įtartų Amerikos valdžią siekiant tikslų, prieštaraujančių jos oficialiems pareiškimams.

Jungtinės Valstybės nori taikos, o ne karo. Jos nieško svetimų žemių ir nesiekia ne vienai tautai užkarti savo valią. Jungtinės Valstybės kovoja prieš tarptautinės taikos ardytojus.

Tie generolų ir admirolų išsišokimai rodo, kad JAV

Jungt. Tautų saugumo tarybos naujasis pirmininkas Sir Gladwyn Jebb, Britų delegatas. Jis pirmininkaus rugsėjo mėnesio būvyje.

ginkluotų jėgų vadai yra nepatenkinti taikingu prezidento ir valstybės sekretoriaus nusistatymu. Pirmiau jie tylėjo, bet Korėjos konfliktas juos padrasino, nes, jam kilus, civilinė vyriausybė buvo priversta ūmai pakeisti savo politiką Korėjos ir Formozos atžvilgiu. Karo vadai jaučiasi šitame punkte laimėję didelę moralinę pergalę ir dabar nori ją išnaudoti savo pozicijai sustiprinti. Administracijos priešai juos remia partiniais („politiniais“) sumetimais.

APŽVALGA

KONFUCIJUS — „TOTALITARINIS ŠUO“

Komunistų kontroliuojamoje Kinijoje du didieji senovės Azijos filosofai, Lao-tzu ir Konfucijus yra apibūdinti valdžios išleistame istorijos vadovėlyje, kaip „totalitarizmo bėgijantys šunys“. Ištraukos iš tos komunistų knygos paduoda kiniečių laikraščio San Franciscoje korespondentas. Tenai rašoma:

„Feodalinio laikotarpio metu atsirado daug totalitarizmo bėgijančių šunų tokių, kaip Konfucijus (Confucius) ir Lao-tzu, kurie, norėdami įgyti sau galią ir lobius, pardavė liaudį valdovams.

„Ming Dinastijos pabaigoje buvo eilė ūkininkų maištų. Šių maištų padarinys pasibaigė Ming Dinastija. Ūkininkai paėmė net Pekingą, ir buvo besiruošią praveisti žemės reformą, kai juos pardavė išdavikas Wu San-kwei. Be to, jiems nepasisekė, kadangi jie neturėjo išorinės pagalbos tokioms, kaip ta, kurią mums šiandien teikia didysis ir išmincingasis Generalisimas Stalinas.“

Nenuostabu, kad Mao Tze-

tung valdžia įsakė deginti Konfucijaus raštus.

SKATINA TVIRTINTI GENOCIDO SUTARTĮ

Prez. Trumanas dar kartą atsisaukė į JAV senatą, skatindamas jį nedelsiant ratifikuoti (patvirtinti) Genocido konvenciją, kuri dar tebeguli senato užsienio santykių komitete.

Septyniolika valstybių ją patvirtino; reikia 20, kad ji įteltų galion.

„The New York Times“ sako, kad tai „ironiška padėtis“. Jungtinių Valstybių delegacija dėjo daugiausia pastangų Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime, kad sutartis būtų priimta, o dabar jos atsisieka nuo kitų tautų, kai reikia ją ratifikuoti. Laikraštis rašo:

„Negalima įsivaizduoti, kad Jungtinės Valstybės galėtų nepateikti į tą 20 skaičių. Laikas veikti dabar — šioje sesijoje.“

Ratifikavimą trukdo izoliacininkai ir pietinių šteitų re-

LIETUVIŲ KALBA OFICIALINIULOSE RASTUOSE

Rašo PROF. VACLOVAS BIRŽIŠKA

(Tęsinys)

Greta šių tikiybinių raštų, ligi XVIII a. pabaigos Didžiojoje Lietuvoje lietuvių kalbą oficialiniuose raštuose teaptinkame vienoje valstybinio darbo srityje, būtent, teismuose. Nėra abejonės, kad Lietuvos teismams nuolat tekėdavo savo darbe vartoti lietuvių kalbą, kada jie turėjo reikalo su bylininkais ar liudininkais, kurie, be lietuvių kalbos, jokios kitos nemokėjo. O tokie buvo ne tik valstiečiai, bet ir žymūs daliai smulkiųjų bajorų. Tačiau teismų posėdžių protokolai ir sprendimai buvo rašomi gudiškais, o nuo XVII a. pabaigos ir lenkiškais net ir tada, jei byla buvo vedama lietuvių kalba. Tik kylančiam reikalui saikdinti liudininkus valstiečius, negalima buvo ne tik išsiversti be lietuvių kalbos, bet kartais teko ir priešais tekstą įrašyti ir protokolą, nes nesuprantama liudininkams ar bylininkams priešais būtų visiškai nustojusi reikšmės. Ši aplinkybė ir davė mums eilę trumpųjų lietuviškų tekstų, kurių per paskutiniuosius keliasdešimt metų jau surasta nemaža, bet kurių, be abejonės, buvo daug daugiau. Formos ir turinio požiūriu visi tie teksteliai labai panašūs, nes

buvo verčiama daugiausia iš vieno, visiems teismams vienodo, šablono, bet kalbos požiūriu daugelyje jų yra ir didelių skirtumų, atsiradusių dėl įvairių Lietuvos vietovių kalbinių santykių. Yra tokių tekstų, kuriuose galima užtikti ir net labai senų kalbinių formų. Dauguma jų priešais tekstų yra suradę Konstantinas Jablonskis.

Ligi šiol nepavyko surasti nei vienos priešais formulės XVI a.; tokia tėra surasta Mažonoje Lietuvoje. Seniausią ligi šiol priešais tekstą — 1624 m. sausio 11 dienos — aptiko K. Jablonskis. Tai Morkaus Mikolajūno ir kitų priešais, užrašyta Uptės žemės teismo protokoluose byloje su Scinskui. Toliau eina taip pat K. Jablonskio surasta 1634 V 9 Tomkaus Jononio ir kitų priešais Ukmargės pilies teismo knygoje; 1638 II 4 priešais Urbono Lorentzo ir Kristupo Tomašaičio iš Sartininkų, nors ši priklauso jau Mažajai Lietuvai, nes buvo užrašyta Tilžės teismo knygoje. Toliau eina žinoma priešais Palanijos Adomaičios, 1647 X 3 surašyta ypatingai gražia lietuvių kalba Uptės žemės teismo raštininko Šiukšto ar jo padėjėjo A. Gratkausko; ir 1653 I 10 Juozapo Kasparačio priešais. Tarp jų įsiterpia 1651 m. sausio 11 d. Onos Jurgačios, Albrechto Puslovskio rikūnijos priešais, įrašyta Uptės žemės teismo knygoje. Ši priešais buvo pirmoji lietuviškoji priešais, dar XIX a. pabaigoje surasta ir paskelbta. Ją surado ir 1884 m. paskelbė Vilniaus archivaras, sumaskolėjęs latvis Sprogis. Iš jo 1885 m. Tilžės „Mitteilungs-

se“ pakartojo Volteris, nuo savęs pridėjęs vokišką vertimą, o 1909 m. Dimitras Daugėla palyginęs Sprogio paskelbtąjį tekstą su originalu, ištaisė kai kurias vietas ir išspausdino „Lietuvių Tautoje“. 1669 m. yra žinomos net trys priešais: dvi kovo 20 d., užrašytos Ukmargės kaptūrinio teismo knygoje, Juozo Kazlausio, Jurgio Ozenio ir kitų, ir trečia gegužės 7 d. — Andriaus Mikšaičio priešais, kurią Vilniaus lenkų mokslo mėgėjų draugijos archyve surado ir 1922 m. „Mūsų Senovėje“ išspausdino Jurgis Saulys. Pagaliau dar Motiejaus Brazionio 1675 XI 29 priešais. Iš XVIII a. ligi šiol tebuvo surastos šešios priešais. Tas pats Sprogis su Volteriu 1897 m. paskelbė irgi Vilniuje rastą 1705 m. „Punkta na przysięgę poddanym Jenczmieniskim“ (iš Eitminiškio), kurią sustatė kunigai dominikonai savo Eitminiškio baudžiavininkams. Brėslaujos tesmo knygoje Daugėla surado ir 1727 m. lietuvišką priešais stojantiems ir tardymą. Žinome dar 1737 m. priešais Magdalenos Kuženės, 1745 II 1 Klovainiuose duotą priešais Motiejaus Tiškos, Jurgio Sleko ir Jono Dobikačio, kurią „Tautos ir Žodžio“ VII tome paskelbė Konstantinas Jablonskis. 1750 V 21 Baltraus Kantačio ir Andriaus ir Jono Serapinų priešais paskelbė Sprogis Petrapilio rusų mokslių akademijos biuletenyje. 1772 X 6 Martyno Verbieckio ir kitų priešais buvo duota Pašvitinyje. Septynias priešais paskelbė K. Jablonskis 1937 m. „Archivum Philologicum“. Nėra abejonės, kad tokių priešais tekstų buvo daug daugiau, bet seniau i

juos nedaug tekreipta dėmesio, jų nieieškota, tad, greičiausia, jų nemaža ir dingo. Galimas daiktas, kad XIX a. buvo pagamintos ir kelios ištikimumo earams priešais; vieną jų, 1855 m., J. Totoraitis buvo suradęs Keturvalakio parapijos archyve.

Šiaip platesniu, teisinge reikšmė turinčių aktų lietuvių kalba težioma tuo tarpu vos keletą. Gal būti, seniausias mums žinomas lietuviškas tekstas buvo paskelbtas XVII a. pirmoje pusėje, bet paties teksto nežinome, tik išlikusiame 1637 m. lenkų tekste yra pažymėta, kad 1622 m. žemaičių seniūnas Jarašius Valavičius žemaitiškai paskelbė taisykles Klovainių ūkininkams. Taip pat 1784 m. surašytos taisyklės Rieta vo valsčiaus ūkininkams turėjo būti žemaičių kalba skelbiamos du kartus per metus. Tačiau šie tekstai dar nėra surasti. XVIII a. pabaigos dar ligi šiol nevisai lokalizuota „Rota przysięgi dla tych, którzy koło puszczy chodzą“ buvo surasta ir 1933 m. paskelbta K. Jablonskio. 1780 VII 28 „Ustanowienie Sądow wiejskich w miescie Szaylach z ordynacyą Procesu“ lietuvišką tekstą, buvusį prieš pirmąjį Pasaulinį karą Šiaulių ekonomijos archyve, kurį ano karo metu vokiečiai sunaikino, 1911 m. išspausdino Augustinas Janulaitis „Lietuvių Tautos“ antrame tome. Rankraščių originalas dingo vėliau kartu su visu archyvu. Šiame rašte Šiaulių ekonomijos administracija nustatė pagrindinius valstiečių teismų ir bylų eigos organizacijos dėsnius.

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA DR. P. JONIKAS

Lietuvių Kalbos Draugija

Prieš kurį laiką spaudoje buvo paskelbti Lietuvių Kalbos Draugijos (LKD) įstatai. Steigiamosios draugijos svarbiausias uždavinys — mūsų kalbos išlaikymas, taip pat ugdymas ir tobulinimas.

Tuo pačiu vardu veikė draugija ir nepriklausomoje Lietuvoje. Bet jos uždaviniai buvo siauresni, speciališkesni. Ji ten rūpinosi bendrinės kalbos kultūra. Jos nariai buvo kalbininkai specialistai, lietuvių kalbos mokytojai ir šiaip vienas kitas bendrinės kalbos kultūros ugdymui labiau susidomėjęs asmuo.

Naujos sąlygos išliko nauji mūsų kalbai uždaviniai, kuriems spręsti ir pati draugija buvo perorganizuota. Dabar LKD numatyta platesnė veikla. Šiai draugijai dabar rūpės ne tik specialūs bendrinės kalbos kultūros klausimai, bet pirmiausia — pačios lietuvių kalbos gyvy-

bės palaikymas. Rūpinantis lietuviybės išlaikimu, pirmiausia tenka rūpintis pačia kalba, kaip ne tik ryškiausia, bet ir svarbiausia jos žymė. Dėl to dabar draugija apims ne vienus lietuvių kalbos specialistus, bet, gali sakyti, kiekvieną tautietį, kuriam ypač brangi lietuvių kalba. Bet pirmiausia joje bursis lietuvių kalbos bei literatūros mokytojai, rašytojai ir poetai, žurnalistai, aktoriai bei lietuviškojo žodžio menininkai ir kt.

LKD įkūrimas yra svarbus žygis. Pati kalbinė veikla dabar galės būti sėkmingesnė ir našesnė. Atskiros išlaikymo pastangos bus sujungtos, tikslingiau nukreiptos tam tikromis linkmėmis, o patys kalbininkai žygiui galės būti autoritetingesni ir svaresni. Žinoma, svarbiausias pagrindas vis tiek paliks atskirų narių veikla ir pasiryžimas. Draugija tik galės, įtraukusi į bendrą darbą, juos atitinkamu būdu paremti.

J. M.

SOVIETŲ PLANAI VOKIETIJOJE

(Mūsų Vokietijos korespondento V. Meškausko)

Kokios įtakos Korėjos įvykių raida gali padaryti sovietų politikai Vokietijoje? Tas klausimas labai rūpi vokiečiams, visai Europai ir ypač Vokietijoje dar tebegyvenantiems lietuviams, dar nespėjusiems išemigruoti. Iki šiol jie negalėjo visi, palyginti, ramiai miegoti, nes apie sovietų kariuomenės telkimą sovietinėje zonoje ar kaikininėse valstybėse dar nieko nebuvo girdėti.

Tiesa, daug kalbama apie vokiečių vad. „liaudies miliciją“, kuri yra ginkluota visų rūšių ginklais, tačiau jos kiekiai dar neleidžia pradėti kokio nors didesnio masto avantiūro. Visi sovietai savo zonoje turi apie 200,000 liaudies policininkų, tačiau jų ¼ turi eiti policijos pareigas. Tik apie 50,000 vyrų yra sutelkti į kareivines ir jų dalinius galima laikyti jau kariuomenės daliniais. 180 tų policininkų pereitą mėnesį dezertyravo į vakarus... Tačiau kas bus toliau?

Na, sovietų tolimesnė programa atrodo esanti labai aiški. Spalių 15 d. jie savo zonoje praves rinkimus. Rezultatai jau dabar aiškūs. Iki to laiko bus baigtas jų sukurtos „socialistinės vienybės“ — SED partijos valymas. Visi daugia ar mažiau nepatikimi, o tokiais yra net ir tie komunistai, kurie nuo Hitlerio buvo pabėgę ne į Maskvą, bet į Vakarų, jie visi bus pakeisti aklaais Maskvos įrankiais. Tai vaizdžiai rodo prieš keletą dienų įvykęs 10 žymių tos partijos narių išmetimas. Jų tarpe figuruoja ir Berlyno blokados metu pagarsėjusio Rytų zonos vyr. geležinkelio direktoriaus Willy Kreikemeyerio pavardė. O kiek „išvalyta“ mažesnės reikšmės pareigūnų — apie tai neskel-

biama. Žodžiu, ruošiamasi rinkimams.

Vienas šveicarų korespondentas Berlyne man neseniai teigė tikrai žinąs, jog sovietų ambasadorius Vokietijos liaudies respublikai, Puškinas, jau išpėjo vokiečių komunistus, kad po rinkimų sudarys naują ištikimą vyriausybę (t. y. kai Maskva ją turės savo rankose kaip šiaurės Korėjos vyriausybę), ji gausianti nepriklausomybę, kurią po kelių mėnesių paseks sovietų kariuomenės pasitraukimas iš Vokietijos.

Tokios politikos nauda Maskvai yra visai aiški. Juk šiuo metu sovietai negali pradėti jokios didesnės avantiūros Vokietijoje, nesukėlę totalinio karo. Vos prieš keletą dienų Valstybės Departamento Vokietijos skyriaus vedėjas Henry A. Byroade pareiškė, kad sovietai bus atsakingi už kiekvieną rytų zonos agresiją, nes ji, kaip jų okupuota, yra jų — sovietų — jurisdikcijoje. Bet atitraukus kariuomenę tos jurisdikcijos nebus. Tada, sakykim, „liaudies milicijos“ ar „liaudies kariuomenės“ daliniai galės lengvai nugalėti porą vakariečių batalionų Berlyne ir jį visai pagrobti. Ir jei Vakarai pradės karą, tai tik su Vakarų Vokietija, vėl bus bombarduojamas Leipzigas ar Dresdenas, bet ne Maskva. Šiuo metu Vakarai Vokietijoje turi ne daugiau penkių divizijų. Tokios pajėgos vargu ar užtektų kovai su vis augančia „liaudies milicija“ po, sakykim, metų.

Faktas, kad Korėjos karas buvo lokalizuotas (net jei kiltų amerikiečių-kiniečių karas, jis vis tiek dar nereikalaus tiesioginio sovietų įsikišimo ir neprivestų prie totalinio karo), sovietų tik padrasino. Prezidento Trumano pereinio penktadienio pareiškimas, kad jis nenoris totalinio, o juo labiau preventyvinio karo, sovietų galėjo būti priimtas tik su pasitenkinimu.

Todėl sovietai kol kas neturi jokio pagrindo keisti savo politikos Vokietijoje, vedančios prie tariamai nepriklausomos Vokietijos įsteigimo, kad Europoje pakartojus Tolimųjų Rytų įvykius. Pagaliau, jei Vakarai norėtų užbėgti įvykiams Europoje už akių, jie turėtų visų pirma sustiprinti savo karines pajėgas Europoje taip, kad sovietams praeitų bet koks noras „kišti nagus į ugnį. Bet... tam reikalui jie turi susilpninti savo jėgas Tolimuosiuose Rytuose. O Vakarai dar turi budėti ir Viduržemio jūroje. Juk štai iš Graikijos ateina žinios apie komunistinių partizanų veikimo atgimimą. Ir sovietai turi savo rankose iniciatyvą. Jie gali pasirinkti kur pradėti pilietinį karą ar dar daugiau įkaitinti jau prasidėjusius Indokinijoje, Burmoje, Persijoje, Graikijoje ar Vokietijoje. Tas faktas reikalauja, kad Vakarai visur budėtų ir kartu... išmėtytų savo jėgas.

Tokios būklės akivaizdoje sovietai toliau vykdo savo politinį planą Vokietijoje. Kaip jį įsakyti, New Yorke netrukus tarsis Achesonas, Bevinas ir Schumanas. Mums atrodo, jog daugumai vokiečių ir europiečių geriausiai patiktų Washingtono vyriausybės nutarimas pasiųsti naujas US divizijas į Vokietiją, kad jų šešėlyje galima būtų paskubinti Europos ir Vokietijos apginklavinimą, kuriam dar reikia rasti ir politinę formulę, juk negalima reikalauti, kad vokiečiai noriai gintų savo okupantus! Tačiau ir pas Dėdę Samą divizijos nesimėto.

"PASKUTINEJI" IRODO MELA

Atviros Kojų Ža-
 Kam kentėti ir nemiegoti
 Pabandykit **BOROCYL**
 žmonių. **BOROCYL** OIN-
 mą, deginimą ir pagelb-
 eczema nudegimų ir
 Money Order
BOROCYL

Vienas iš nelaisvės grįžęs vo
kietis advokatas pasakoja apie
belaisvių teismus. Jis pats bu
vęs nuteistas. Teismui pirminin
kavęs sovietų majoras. Dvi mo

Izdos Gali Būti Išgydytos
 i per naktis, jei jus galite to išvengti.
POINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui
 TMENT pašalina skausmus, niežėjimą
 stis gimini. Taipgi vartojamas nuo
 kitų odos ligų. **Kaina \$1.50.** Siųskit
 arba nuvykite į:
L. CO., 1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

1911-1912

daro žmogų laimingą. Pradėk
s savaite. Pas mus jūs sutau-
l Savings and Loan Insurance
ir neša gerą dividendą. Duo-
engvais išsimokėjimais.

Darbo vergai

Komunistiškieji kariniai teisimai masiniai baudė vokiečių be

— Žinoma, — sako belaisviai — tai Stalinas padarė ne žinojimo, vadovaudamasis, be įsakydamas taupyti vokiečių kaip pigią darbo jėgą.

Vien tik Magnetogorsko kapinėse esą palaidota apie 15,000 vokiečių belaisvių. Tačiau Sta-

AR JI BUS...
AMERIKOS LIETUVIŲ DIE-
NOS KARALAITĖ???

Vakarų Vokietijoje is grįžusių pasakojimų sudaroni m rusiųjų ir likusiųjų sąrašai. Ti vienam belaisviui esą pavyk slaptai iš Rusijos parsivež kiek didesnį mirusiųjų sąraš ir paskelbt giminėm. Sąraš buvęs surašytas labai plonam popieriuje ir taip gudriai įsuta į vatinį, jog per kratą rusai j neužtikė.

DATE	DESCRIPTION	AMOUNT	CHECK NO.	BANK
10/1/88	DEPOSIT	100.00		WELLS FARGO
10/5/88	PAYROLL	50.00	101	WELLS FARGO
10/10/88	RENT	200.00	102	WELLS FARGO
10/15/88	SALES	75.00	103	WELLS FARGO
10/20/88	UTILITIES	30.00	104	WELLS FARGO
10/25/88	DEPOSIT	150.00		WELLS FARGO
10/30/88	PAYROLL	50.00	105	WELLS FARGO
11/5/88	RENT	200.00	106	WELLS FARGO
11/10/88	SALES	80.00	107	WELLS FARGO
11/15/88	UTILITIES	35.00	108	WELLS FARGO
11/20/88	DEPOSIT	160.00		WELLS FARGO
11/25/88	PAYROLL	55.00	109	WELLS FARGO
11/30/88	RENT	210.00	110	WELLS FARGO
12/5/88	SALES	85.00	111	WELLS FARGO
12/10/88	UTILITIES	40.00	112	WELLS FARGO
12/15/88	DEPOSIT	170.00		WELLS FARGO
12/20/88	PAYROLL	60.00	113	WELLS FARGO
12/25/88	RENT	220.00	114	WELLS FARGO
12/30/88	SALES	90.00	115	WELLS FARGO
1/5/89	UTILITIES	45.00	116	WELLS FARGO
1/10/89	DEPOSIT	180.00		WELLS FARGO
1/15/89	PAYROLL	65.00	117	WELLS FARGO
1/20/89	RENT	230.00	118	WELLS FARGO
1/25/89	SALES	95.00	119	WELLS FARGO
1/30/89	UTILITIES	50.00	120	WELLS FARGO
2/5/89	DEPOSIT	190.00		WELLS FARGO
2/10/89	PAYROLL	70.00	121	WELLS FARGO
2/15/89	RENT	240.00	122	WELLS FARGO
2/20/89	SALES	100.00	123	WELLS FARGO
2/25/89	UTILITIES	55.00	124	WELLS FARGO
2/28/89	DEPOSIT	200.00		WELLS FARGO

ŠIS MEDIS VĒL AUGA
ALIASKOJE

—Gydytojai uždraudē lanky-
marš. Jan Smuts. Jo širdis sil-
na.

Atsirosi klases naujai atvyku-
siem—kalbės angliskai nuo 1-o
dienos. Taigi pranašesni ir auk-
štesnės klases kursas padės pa-
rušti geriem darbams, kuriem
angly kalba reikalinga.

Telefonuoti: 7-6612. Pasiraišyti do-
nald Bolander STANDIENI! Rei-
kalauti biuletenio dykai.

Klases prasideda rugsėjo 25-tą

ENGLISH STUDY GROUPS

Dept. N—303, 41 E. Pearson St.
(Kertis Wabash 1 blk. siaurej)
nuo Chicago Ave.)

DELAWARE 7-6612

100-443886-1000

Standard Federal Building.

100-443888-100

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Treciadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Trupuči į rytus nuo California
Tel. YArds 7-7772

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKA
G DYDYOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-to gatves
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 va-
kardien. Atidaryta trečiadieniais
šeštadieniais; ketvirtadi. ir piešpi-
tik is anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue

Ofiso ir Namu Tel. REliance 5-18
**DR. WALTER J.
KIRSTIK**

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. Hudson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00-12:25; 6:30-9
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždarytas

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS - CHIRURGAS
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefonas: CCommodore 4-8364
10828 SO WABASH AVENUE
Val. 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Nėturi valandų Trečiad. ir Sekmad.

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
Jei neatliepiama šaukime:
Res. Tel. Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
val. popiet, ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12 dienų

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, AT-
VIRU ir SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, jų
negali ramiai sėdėti ir natūrinę
miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos
niežti ir skauda. Kad pasalinti tu-
niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų
dūžių žaizdų, uždegtų, užkietėjęs
LEGULO Ointment. Jų gydymo
pyatybės palengvins jūsų skaudė-
ją ir galėsite ramiai miegoti naktį
tik. Vartokite šis taigpi nuo skau-
dzių nudegimų. Šis taigpi pasalina
niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-
SIS. Taigpi pasalina perštėjimą ligos
vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-
stabdė žaiztųjų odos ir perplyšimų
dūžių žaizdų. Jūs yra tinkamos va-
tuoti nuo dūžiančios ir susklistu-
odos. Jūs yra geros gyduoles nuo
visu išviršinių odos ligų.
LEGULO Ointment
suteiks jums pa-
galbą nuo nuvargusių,
perštamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
\$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cago ir aplinkinėse
arba atsijuskie money
order i;

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St. Cicero 50, IL

CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta p
mos rūšies su m
derniškomis užlaid
mis ir Hollywood
sviesomis. DARB
garantuotas.

414 W. 63rd ST.
Tel. EN 4-5883-4

Pas Budriką jus geriau nupirksite (baldus) rakandus. Čia rasite 40 įvairių žymiausių ir dirbusių, Kroehler, Pullman, Simmons, Sealy, Thayer, Lee, Armstrong, Lloyds, Rembrandt. Elektrikiniai šaldytuvai, Televizijos setai, Skalbiamos ir prasyjimo mašinos, Siuamos mašinos, Rašomosios mašinėle. Jewely ir kitkas.

JOS. F. BUDRIK,
Inc.

3241 SO. HALSTED STREET
Radio valanda leidžiama 2
metai iš WCFL 1,000 kil. st
ties, sekmadieniais 5:30 iki 6:
vakare, su dideliu orkestru
žymiais dainininkais.

**SOPHIE
BARCUS**
RADIO VALANDA
IS STOTIES
W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare
Lietuviškos Vakaruškos
Tel.: HEmlock 4-2413.
7121 So. Rockwell Street,
Chicago 29, Illinois

a.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Darbininkai prieš komunizmą

Apie 90,000 žmonių buvo susirinkę į Soldier Field Darbo Dienos ir AFL įkūrėjo S. Gompers 100 metų gimimo sukakties paminėti.

Mitingas praėjo šventiška nuotaika, paragintas vėliavomis, orkestrais, ekrano žvaigždžių pasirodymu, cirko numeriais ir valdžios bei darbininkų atstovų kalbomis.

Svarbiausias kalbėtojas buvo William Green, AFL pirmininkas. Jis pažymėjo, jog Korėjos konfliktas bet kuriuo metu gali išvirsti pasauliniu karu. Korėjos įvykiai atvėrė amerikiečiams akis, ir dabar Amerika turinti būti pasiruošusi ir tvirta, kol komunizmas ir totalitarizmas busias nugalėtas. Green pažymėjo, jog darbininkai remia vyriausybę, kovojančią Korėjoje prieš bolševikines užmačias pavergti tautas. Kartu jis pridėjo, jog darbininkai turi priešintis ir savo reakcionieriams, norintiems siaurinti darbininkų teises. Esą, Rusija turinti būti pamoka reakcininkams: ten carinė darbininkų priespauda vėliau atidavusi darbininkus į bolševikų globą.

Sen. Lucas pažymėjo, jog ši (81) kongreso sesija atnešusi darbo valandos atlyginimų minimumo pakėlimą iš 40 c. į 75 c., socialinės apdraudos praplėtimą ir butų nuomų kontrolės pratęsimą. Tai esą geriau, negu kad reakcionieriai valdytų kraštą, o vėliau, reikią tikėtis, drabantiems būsią dar geriau.

Sherman viešbuty W. S. Symington, tautinio saugumo atsargų tarybos pirmininkas, pareiškė, jog Sovietai nuolat stiprina savo ginkluotąsias pajėgas ir atominių bombų atsargas. Esą, su mažomis išimtimis, viskas einą pagal jų numatytą planą pasauliui nukariauti. Per 10 pokario metų bolševikų kontroliuojamų kraštų gyventojų skaičius iš 188,000,000 pašokęs iki 800,000,000.

PASIBAIGĘ CHICAGOS PARODA

1950 metų Chicago's paroda pirmadienį vakare pasibaigė. Vėliau bus, nuspręsta, ar ją ruošti ir ateinančiais metais.

Paroda truko 73 dienas. Ją aplankė 1,709,004 asmenys — mažiau, negu pereinę metų parodą. Manoma, daugelis lietinčių ir šaltų dienų pakenkė. Apie 600,000 lankytojų buvę iš toliau, iš įvairių šio krašto ir užsienio valstybių.

Naujas vaistas

Chicagoje vykstančiame JAV chemikų ir technologų met. in. chemi. suvažiavime Miss St. J. Ilka, New Yorko biochemikė, pareiškusi išradusi vaistą arterijų sukietėjimui (sukalkėjimui) gydyti. Tuo tarpu jis buvęs išmėgintas, panaudojant triušius. Jei tas vaistas taip veiksias ir žmogų, esą, bus galima nugalėti didžiausią žmogijos priešą.

Vaistas yra pudros pavidalo, padarytas iš kukurūzų (kornų) produktų.

VEDYBŲ REKORDAS

Cook aps. raštininkas (klerkas) Daley pareiškė, jog vieną dieną buvę išduota 530 vedybų liudijimų. Tai didžiausias skaičius nuo 1947 m. liepos 14 dienos, kada buvo išimti 539 liudijimai.

Kai apskrities užrašų viršininkas Altman buvo paklaustas, ar tai nėra susiję su vyrų šaukimu į kariuomenę, jis atsakė: "Taip".

Atgal į mokyklą

Antradienį ir trečiadienį vėl atsidaro mokyklų durys, ir į mokyklą grįžta tūkstančiai mokinių, o kiti ir naujai pradeda ją lankyti. Numatoma, kad šiais mokslo metais į Chicago's mokyklas (viešąsias ir parapijų) ateis 643,000 mokinių. Mokyklų Chicago's srityje yra apie 1000, kurių 420 viešosios pradžios mokyklos. Švietimo taryba išleido šią vasarą \$983,192 mokykloms atremontuoti ir mokslo priemonėms.

Į Viešąsias mokyklas laukia 385,000 mokinių, arba 7000 daugiau negu pernai.

Chicago's srityje yra 474 katalikų mokyklos su 245,000 mokiniams ir 115 liuteronų prad. mokyklų su 13,500 mokinių.

Dėl karo įvykių į kolegijas bei universitetus testos mažiau studentų. Northwestern universitetas, manoma, šimet turės 22,000 studentų, o University of Chicago, kuriame pernai buvo apie 9,000, šimet mano turėti 12% mažiau. Pernai U. of C. studijavo 40% veteranų, šimet telaukiama 20%. University of Illinois būsią mažiau negu 3,912 (pereitų metų skaitmuo), Roosevelt kolegijoje apie 5,200, Loyola University apie 7,500, De Paul University — apie 12,000.

Taikos kryžiaus žygis

Netrukus ir Chicagoje prasidės vad. kryžiaus žygis taikai išlaikyti. Šio judėjimo tikslas, kaip žinia, yra panaikinti pasaulyje geležinę uždangą.

Adv. McKibbin, Chicago's ir Illinois šio judėjimo pirmininkas, pareiškė, jog jau susidarius daugiau kaip 200 moterų savanorių būrys, kuris surinksiąs apie 400,000 taikos parašų Chicagoje.

Šiam kryžiaus žygiui vadovauja National Committee for Free Europe, Inc. Tai privati, ne organizacija, kurios tikslas siųsti radio žinias už geležinės uždangos apie JAV, kovojant su komunistine propaganda.

Darbininkai remia vyriausybę

Šeštadienį Illinois organizuotų darbininkų vadai, Darbo Dienos proga, pareiškė remią JV vyriausybę Korėjos karo atveju ir smerkia komunistinį užpuolimą, kuris grasią pasaulio taikai.

R. G. Soderstrom, Illinois FL, ir M. Mann, regionalinis CIO direktorius, kvietė išrinkti lapkričio rinkimuose darbininkų draugus.

CIO direktorius pareiškė: "CIO solidžiai remia mūsų vyriausybę, kurios kariai dabar fronte Korėjoje kovoja su komunistine agresija".

ISFL atstovauja 800,000 Illinojaus darbininkų, o CIO — 350,000.

Filmuos dokumentus

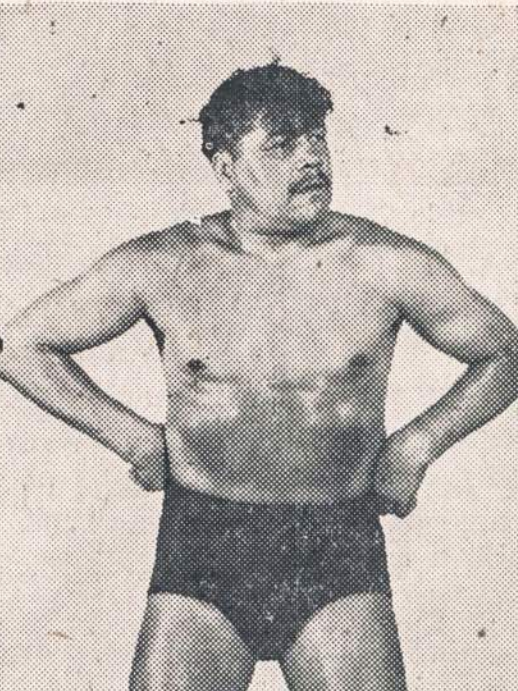
Norint apsaugoti svarbius dokumentus nuo gaisro (kaip 1871 metų) ir atominės bombos, manoma juos nufotografuoti mažame filmo kaspine. Pirmiausia turima galvoje tokie dokumentai, kaip gimimo, vedybų, mirčių, mokesčių ir pan. Vienas filmų egzempliorius būtų laikomas saugioje vietoje požemyje, o kitas įstaigoje. Fotokopija dar ir tuo patogi, kad jų rinkiniai daug mažiau teuzintų vietos negu pačių dokumentų originalai. Patys tie originalai vėliau legaliu keliu galima bus sunaikinti.

ŠALTA

Rugp. 21 d. buvo šalčiausia diena — 45.7°. Šiuo tarpu jau ir paplūdimiai (beaches) uždaromi.

SPORTAS

SIANDIE JUOZO VINČOS IMTYNĖS

Juozas Vinča

Šiandien Rainbo arenoje bus pirmas Juozo Vinčos pasirodymas: jis dalyvaus p. Fabiani rengiamose imtyinėse. Chicago's publikai Vinča su savotiškomis ceremonijomis bus pristatytas. Ponas Fabiani rengiasi pakviesti kelis įžymesnius lietuvius į imtynes.

Vinčos imtynės ir jo pristatymas Chicago's publikai įvyks šiandien Rainbo arenoje, 4836 N. Clark St. Pradžią 8:30 val. vakaro.

Lietuviai pareiškė ištikimybę

Kaip "Tribune" praneša, laukiama dešimties tūkstančių atsilankant ateinančių sekmadienį į Justice Park, 8100 Archer Av., pademonstruoti lietuvių ištikimybės JAV. Kalbėsias konsulas Dr. P. Dautžvardis, apskrities klerkas Richard J. Daley ir miesto tarybos narys Kells.

SAVAITGALIO NELAIMĖS

Darbo dienos savaitgalį susisiekimo nelaimių būta nemaža. Tuo tarpu paaiškėjo, jog Chicago's srity būta 4 diensinių sužeidimų, kurie gali pasibaigti mirtimi. Illinois valstybėje 6 žmonės buvo užmušti, o visoje Amerikoje per šias 3 dienas 327 buvo užmušti eismo nelaimėse, 50 nuskendo ir 74 žuvo kitokių nelaimėse.

—Puerto Rico vandenysse pagabos šaukiasi "Mormacfel" laivas. Pradėjęs siausti uraganas nuskalo laivo sraigatą ir pagadino motorą.

—Korėjos prezidentas Rhee kviečia jaunimą stoti kariuomenėn ir kovoti už krašto laisvę.

—Seattle, Wash., vandenysse išgelbėtas laivas "Virginia B". Jame buvę 300 keleivių perkelti į kitus laivus ir nuvežti į uostą.

Lietuvių Kalbos Vadovo prenumeratorių dėmesiai

Papildomas paaiškinimas. Prašyčiau pasielgti, kaip nurodyta:

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsi-prenumeravusiems knygos kaina 3.50 dol. Sumokėję mano įgaliotiniams arba man po 2.50 dol. prisiunčia man dar po 1 dol., pažymėdami, per ką knygą užsi-prenumeravo.
2. Užsimokėję dar gyvendami Europoj po 10 DM, prisiunčia man dar po 1.50 dol., nurodydami, per ką ten knygą užsi-prenumeravo.
3. Visus prašau pridėti ir dabartinius adresus.
4. Kas neprisiųs papildomo mokesčio ir neprasių pinigų atgal, tiems knyga bus išsiųsta paskutinėj eilėj išsi-pirktinai.
5. Nuo liepos 1 dienos knygos kaina 4:50 dol.

Juozas Audėnas
Generalinis Įgaliotinis.
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.
1950 m. liepos 10 d.

Albany, N. Y. — Skip Alexander iš susijaudinimo būčiuoja golfo lazda. Jis laimėjo golfo rungtynes.

Sovietinė Lietuva reklamuojama

Lenkų spaudos žiniomis, Lenkijoje pradėta sovietinės Lietuvos reklama. Dienraštyje "Trybunie Ludu" įdėta str.

"Radziekiei Litwy" — Tarybinė Lietuva. Anot vietos lenkų spaudos šaltinių, tame straipsny be tuščių pagyrų ir melo daugiau nieko nesama. Vietos lenkų spaudos šaltiniai sako, kad prieš karą Nepriklausoma Lietuva ūkiškai buvo geriausiai susitvarkiusi ir gražiai gyveno, o dabar žemės ūkis pakrikdytas, tai yra viso Lietuvos ūkiško gyvenimo pagrindas paraustas. Iš sovietinės propagandos taip atrodo, kad tik dabar Lietuva pradėjo kultūrėti ir ūkiškai stiprėti, o seniau nieko gero ten nebuvę. Greta pasirodžiusių Lenkijos spaudoje straipsnių apie Lietuvą taip pat kino teatruose rodoma spalvotą filmą, pavadinimą "Žydingi Lietuva". Vietos lenkų spauda sako, kad tai filmai tikty vardas — kraujojantį Lietuvą.

Tikrai bolševikiškos propagandos vaizduotė pasidarė visai plokščia. Jų jau nesugebama propagandą varant duoti bent kitus vardus. Štai apie Latviją yra seniau išleistas propagandinis leidinėlis, kuris taip pat pavadintas Žydingi Latvijai. Panašiu pavadinimu išleistas leidinys ir apie sovietinę Estiją.

Įdomu, kad Sovietinė Lietuva dabar reklamuojama Lenkijoje. Tai tenka spėti, kad Lenkijos visas gyvenimas stipriai ričiamas į sovietinį ragą, todėl rasta būtinu reklamuoti būk sovietinėj Lietuvoj labai socialiai ir gražiai gyvena. Ar nesikėsoma Lenkijai duoti eilinis sovietinės sąjunginės respublikos numeris. Rodos, Lenkijos kariuomenės naujai įvestoj priesaikoj yra sakiny, kur sakoma, kad karys prisielia būti ištikimas ne tik Lenkijai, bet ir SSSR tėvynei ir kartu tėvui ir mokytojui Stalinui.

TIKSLIAI PILDO ISAKYMUS

Kareiviui buvo įsakyta saugoti ežero pakraštį. Jam beieinant pareigas, prie vandens priėjo dvi jaunos merginos, nusirėdė ir buvo bebrendančios į vandenį.

—Stokit! — sušuko kareivis. — Čia draudžiama maudytis.

—Kodėl nieko nesakei, kai mes nusirenginėjom? — atkirtė supykusios merginos.

—Nusirengti galima, bet maudytis uždrausta, — trumpai ir mandagiai atsakė kareivis. Dėdė Juozas

—Oklahoma City policija suėmė penkis asmenis, įtariamus atomo paslapčių atidavimu rusams. Suimtas komunistų partijos sekretorius Alan Shaw.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE
Reikia Darbininkų

MARSHALL FIELD and CO.
Restoranuose
turi darbų dël:

- ★ BUS BOYS
- (Tik per pietus patarnavimui)
- ★ RUNNER and SUPPLY
- DARBININKŲ
- ★ VIREJŲ
- ★ INDŲ DARBININKŲ.

Valgis ir uniformos duodama. Liberališkos darbininkų naudos. Atsineškite amžius patalynę ir Social Security kortelę. Employment office trečias aukštas tarp 9:15 iki 5:00 po pietų.

TURI KALBETI ANGLISKAI
111 NO. STATE ST.

CAMERON and SPREADER
OPERORIŲ

VYRŲ ŽEMIAU 45 METŲ
mokyti operuoti Cameron ir Spreader mašinų.
GERA PROGA. SVARBUS KARO DARBAS. DIENOM AR NAKTİM.

MYSTIK ADHESIVE
PRODUCTS
2635 N. Kildare Ave.

GENERAL
FACTORY
LABOR
Steady work.
40 hour week.

SINCLAIR AND
VALENTINE COMPANY
4101 So. Pulaski Road.

MURININKAI
Matykite užveizdą.
St. Turibius
57th ir SO. KARLOV.

MEDŽIO DARBININKŲ
Band Sawyer—Shaper operatorių
Lacquer Sprayers—Machine Sanders
Vyrų patyrusių prie įrankių darbo.
GERA ALGA — VIRSLAIKIS
NUOLATINIS DARBAS.
THE HARMONY CO., 3633 S. Racine

LINCOLN BAG COMPANY
4200 West Schubert
I. C. COWIE
Maišų mašinų operatorių
Patyrimas nereikalingas
48 valandų darbo savaitę
viršialis po 40 valandų.
Nuolatinis darbas.

REIKIA VYRŲ PRIE
Punch Press ir dirbtuvės darbo.
Nuolatinis darbas
Ateikite į:
UNITED ENTERPRISES, INC.
531 W. Webster Ave.

CORE MAKERS
Ateikite tarp 8 ryto ir 4:30 p.p.

ADVANCE ALUMINUM
CASTINGS CORP.
2743 W. 36th Place.

REIKIA ŠEIMININKO
Dienomis darbas
Nuolatinis.

PRESBYTERIAN HOSPITAL
1753 W. Congress St.

REIKALINGI VYRAI
LABORATORIJOS IR SAPOS
DARBUI

NUOLATINIS DARBAS
Grupės gyvasties apdrauda
Ligoninė, chirurgija. Pensijų planas.
Apmokamos atostogos ir šventės.
40 valandų savaitę.
Šaukite:

LYONS 3-3141
arba
BISHOP 2-2340.

dël susitarimo arba ateiktį ypatiskai.
UNIVERSAL OIL PRODUCTS
COMPANY.

JOLIE RD. and LAWNDALE AVE.

BURLINGTON GELŽKELIUI
reikia
FREIGHT HANDLERS
Naujame freight house No. 10.
Kreiptis.

W. R. CLARKE, Agent
22nd & Morgan Sts.
Chicago, Ill.

Pirkite tose krautuvėse, kurios
GARSINASI "NAUJENOSE"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
MARSHALL FIELD & CO.
OAK PARK
KRAUTUVE

IESKO DARBININKŲ:
★ NIGHT HOUSEMAN
★ PATYRUSIO FITTER-TAILOR
Prie moterų drabužių pataisymo.
Nuolatinis darbas. Malonios darbo sąlygos.
Pirkiniais nuolaids privilegijos.
40 valandų darbo savaitę.

Kreiptis į Personnel Office.
1144 W. LAKE ST.
Lake ir Harlem—Oak Park.

TRUCK DRIVERS
kurie turi savo trokus.
Kreiptis
LIFSCHULTZ FAST FREIGHT
1401 So. Clark St.
Matykite John Vee.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
MOTERŲ IR VYRŲ

RANKOMIS SIUVĖJŲ
SIUVAMŲ MASINŲ OPERORIŲ
PROSYTOJŲ
BENDRAI SAPOS DARBININKŲ
RAŠTINĖS DARBININKŲ
Buvusieji išvietintieji, kurie intereso-
suojasi šiais darbais apsilankykite.

Patyrimas pageduojamas, bet
nereikalingas.

Aukštas nuo štukų uždarbis.
HART, SCHAFFNER & MARX
728 W. Jackson Blvd.

VYRAI IR MOTERYS, matykite mus
tuoj dël įvairių patyrusių ir ne-
patyrusių, raštininių ir dirbtuvių
darbų. Turime daug valgyklų darbų.
ATLAS EMPLOYMENT SERVICE
6219 So. Halsted St. WE 6-8401.
Įėjimas iš Ace Teatro koridoriaus.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia
BENDRAM SAPOS
DARBUI
MOTERŲ ŽEMIAU 40 METŲ
Bendram dirbtuvės darbu.
Švari, moderniškai įstaiga.
DYKAI APDRAUDA.

Mystic Adhesive Co.
2635 NO. KILDARE AVE.

MOTERŲ ARBA MERGINŲ
Prie valymo darbo.
Nuolatos.

PRESBYTERIAN HOSPITAL
1753 W. Congress St.

NURSEMAID IN DOCTORS HOME
Light housekeeping. Private room.
2 children. \$30 a week.
Call Rodney 3-1626 until 5 P. M.
Evenings and weekends
Kildare 5-0108.

MERGINOS ar jaunos moters, gy-
venti maloniuose namuose Oak Park.
pagalbėti motinai prie namų darbo
ir prižiūrėti jaunuolį. Priims tren-
tinga. Savas kambarys, maloni aplin-
kuma ir atlyginimas. EUclid 3-0377.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
KAURŲ BALDŲ VALYMAS
Specialiai 9x12 kuro išvalymas \$3.95
Mažas kauras išvalomas dykai, su
užsukimu. Seklyčios setas išvalomas
ir "mothproofed".
ARISTO RUG & FURNITURE
CLEANERS—SPaulding 2-1637.

VISI SIUVĖJO įrenginiai parduvi-
mui. Viskas nauja. Counters, wall
cases, veidrodiai, etc.
TAYLOR 9-6653.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA, restoranas. Parduoda sa-
vininkas. Yra prie tirsčiausia važiuo-
jamo vieškelio ir gyvasties vietos
šiaurvakarų priemiestyje. 3/4 akro
lotas. Naujai aplink aptaisytas. Ap-
riboja dël naktinių kabinių. Vidus
visiškai išdekoruotas. Tile grindys
visur. 78 pėdų oda apdengtas baras.
33 odos-chrome suoliai, 3 "work-
boards". Didelis valgomas kamba-
rys, šokiams grindys. 7 šikšniniai
"booths". 16 formica stalai, 68 odos-
chrome kedės. Pilnai įrengta virtu-
vė. Privatų gyvenamąją vietą. Apska-
čiuota vertė \$40,000. Atiduodama už
\$36,000 greitai pardavimui. Šaukit
Palatine 489-R-2.
Klauskit Mr. Hurley.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
SAVININKAS PARDUODA
8 flatų namą. Pečių sildomas, yra
maudynės. Tuojau galima užimti 1
flatą. Metinių pajamų \$1,807. Kaina
\$13,500. Telefonuokite:
HUMboldt 6-4801.

2 AUKŠTŲ medinis namas. 2-4.
apartamentas tuščias. Gerame stovy-
je. \$8,900. Savininkas. 1538 South
Kostner. Po 5 popiet.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

VAIZDINGA 20 akry farma. Derlin-
ga žemė. Namas, vištininkas, aruo-
das, vaisiai, uogos. Arti golf course,
miesto. Nušaliai. B. MEYEROWITZ
Valparaiso, Ind. Tel. Nr. 6.

40 AKRY FARMA. Brummoond,
Wisconsin. Briedžių, žuvų, turistų
centras. \$1,200. R. C. Morberg, 423
E. 16th St., Minneapolis, Minn.

MISCELLANEOUS
Įvairūs

AUDŽIU lietuviškus tautinius rūbus
ir pirmą užsakymus taupinų pagub-
vėms, užuolaidoms ir kitiems deko-
ratyviams audiniams. Danutė Sur-
kutė, 4443 So. Wood Street.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui
TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, visiškai kaip naujos.
Kiekviena turi radijo, šildytuvą ir
visus įrengimus. Garantuojamos. Leng-
vos išmokėjimo sąlygos.
1949 OLDS, "98" dlx. 4 dr. \$2395
1949 LINCOLN Cosmp. 2 dr. \$2250
1949 OLDS, "68" club sedan. \$1895
1949 CHRYSL. 4 dr. 1st series. \$1895
1948 OLDS, "98" dlx. 4 dr. \$1895
1948 DESOTO 4 dr. custom. \$1595
1948 DODGE 4 dr. sedan. \$1395
1947 OLDS, "76" club sedan. \$1295
1946 OLDS, "98" dlx. 4 dr. \$1095
1940 CHEVROLET 4 dr. sed. \$ 475
Ir daugelis kitokių už kainą jus
išsigaliti mokėti.

General Motors lengvos sąlygos.
Oids, dyleris per ketvirtį amžiaus.
MAY MOTORS SALES
7411 So. Halsted Street

REPAIRS-IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų,
skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirmą pirkimo
Mes teigiamai turime kelių variklius
šaldytuvų, skalbyklų ir vacuum
valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite i
mūsų įstaiga ir pamatykite patys.
Mes paaiskime jūsų seną
prekę išeitumui.

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. Republic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING CONTRACTORS
Namų Statytojai—Taisytojai

JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORIUS
IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba
ant jūsų lotų. Perkam lotus. Rei-
kale kreipkitės, gaunate teisingą pa-
tarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. Grovehill 6-6588

JONAS CONRAD TUCK
POINTING BIZNYS
Atnaujiname nusidėvėjusį namą
prilipdoma lietas išplautus plytų
tarpus. Taip pat pataisome kaminius
ir apie langus. Per daug metų gerai
patyres darbe lietuvių. Reikalingi pri-
so. Artesian Ave. Grovehill 6-4177
ėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242

BUILDING MATERIAL
Statybos Materialas

IŠ MŪSU ATSARGOS
STAKO

500,000 Pėdų Gerų, Švarių
Gera Sudužusių Lentų.
2x4 tikrai po 3c. lin. pėda
2x6 7 1/2c. lin. pėda
2x8 10c. lin. pėda
2x10 12c. lin. pėda
2x12 14c. lin. pėda
1x6 3 1/2c. lin. pėda
1x4 2c. lin. pėda
Ažuolo ir klevo grindims lentos
100 ketvirtinių pėdų \$5.00
Kopėčios, varštos 10-12 pd. \$2.95
Vidutis fireproof malka, g. \$1.95
Dursys, su frėmis ir jamb. \$6.00
Mes turime įvairios rūšies naujos
medžiagos statymui ir taisymui.
TVORAI REIKMENYS
STOGAMS DENGTI
90 svarų rölė \$3.45
11 svarų felt \$1.60
3 in. 1 shingle, nr. 1, 100 kt. \$6.95
Roof Roofing, seals 50c.
Wall Tile, vair. spalv. kt. pd. 10c.
Flex varštos shingles, 50